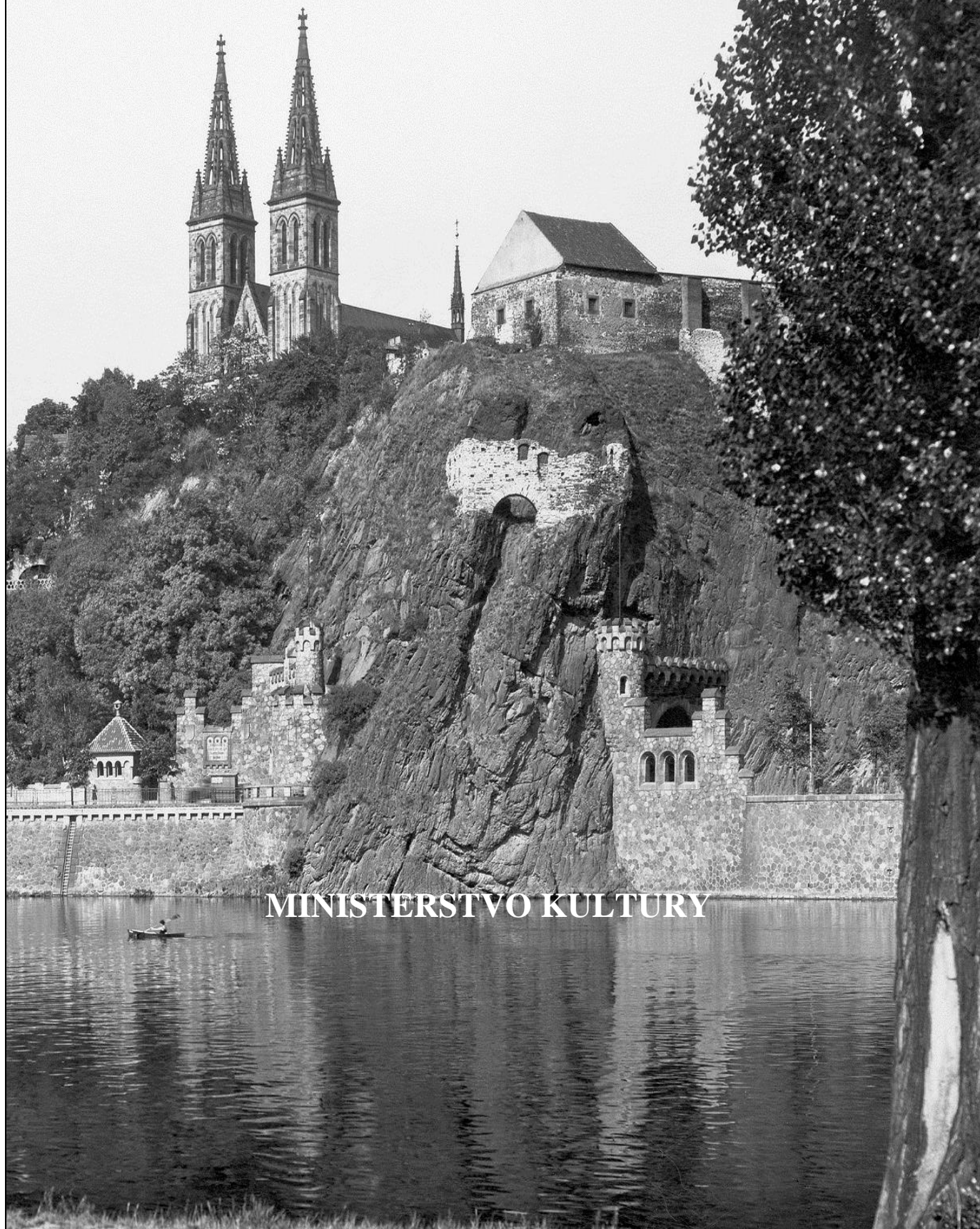

**MEZIRESORTNÍ KONCEPCE
APLIKOVANÉHO VÝZKUMU A VÝVOJE
NÁRODNÍ A KULTURNÍ IDENTITY
do r. 2015**

MINISTERSTVO KULTURY

OBSAH

1.	Úvod	2
2.	Celkový cíl meziresortní koncepce	3
3.	SWOT analýza	7
4.	Analýza aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity v zahraničí	10
5.	Zabezpečení vybraných cílů Reformy	12
6.	Zabezpečení realizace koncepce	17
7.	Hlavní tematické priority aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity	25
8.	Návaznosti koncepce na operační programy, dlouhodobé základní směry výzkumu a návrhy výdajů státního rozpočtu	35
9.	Morální a etické problémy ve výzkumu národní a kulturní identity	37
10.	Kontrola a hodnocení realizace koncepce	38
11.	Další nároky a požadavky	39
12.	Postup přípravy koncepce	41
	Přílohy	43

1. Úvod

Usnesení vlády ze dne 26. března 2008 č. 287 k návrhu Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací ČR (dále jen „Reformy“) uložilo ministru kultury předložit vládě do 30. listopadu 2008 návrh meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje (VaV) národní kultury a identity¹ do roku 2015, vycházející z Reformy:

Reforma, část 3.3.3. Aplikovaný VaV národní a kulturní identity:

„Aplikovaný VaV národní a kulturní identity bude koordinovaný a podporovaný z rozpočtové kapitoly Ministerstva kultury /dále jen „MK“, které zabezpečí:

- 1. Dlouhodobou meziresortní koncepci, která zároveň umožní řešení této problematiky náležející dalším poskytovatelům podpory a zapojení výzkumných organizací (VVI, VVŠ aj.) formou průřezových programů VaV, na jejichž řešení se budou podílet i uživatelé výsledků VaV.*
- 2. Věcné a administrativní zajištění této problematiky včetně činnosti meziresortní komise, složené zejména z externích odborníků.*
- 3. Specifika aplikovaného VaV národní a kulturní identity, kde je stát tím, kdo za ni primárně odpovídá. Jde o oblast VaV zajišťující praktické využití poznatků základního výzkumu z oblasti humanitních a společenských věd (zaměřených na národně orientované poznání) k VaV nových výrobků, postupů nebo služeb, na mezioborový přístup a na spolupráci výzkumných organizací s podniky nebo s jinými uživateli výsledků VaV.*

Ostatní aplikovaný výzkum a vývoj národní kultury a identity, zejména v těch případech, kde jde o oblast VaV, realizovanou formou veřejných zakázek, bude zajištěn v rámci Technologické agentury ČR.“

Pro potřeby této koncepce se výzkumem a vývojem národní a kulturní identity rozumí výzkum a vývoj ve všech oblastech, s nimiž lze identifikovat historický, kulturní a společenský vývoj historického území českého státu, včetně všech oblastí kulturního dědictví.

Ve výzkumu národní a kulturní identity (především z obecného pohledu humanitních a společenských věd) dosud dominuje základní výzkum ve smyslu teoretické nebo experimentální práce, prováděné zásadně za účelem získání nových vědomostí o základních principech jevů nebo pozorovatelných skutečností, jejichž výsledky nejsou primárně zaměřeny na uplatnění nebo využití v praxi.

Naproti tomu předkládaná koncepce je zacílena na aplikovaný výzkum a vývoj ve smyslu teoretické a experimentální práce zaměřené na získání nových poznatků a dovedností využitelných pro vývoj nových nebo značně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb. Aplikovaný výzkum a vývoj národní a kulturní identity poskytuje praktické využití poznatků a dovedností při utváření kulturní orientace člověka ve smyslu přijetí, vytváření a uchovávání kulturních hodnot a kulturních způsobů soužití.

¹ Díkce Reformy („aplikovaný výzkum a vývoj národní a kulturní identity“) se pořadím slov odlišuje od díkce zadání uvedeného v usnesení vlády ze dne 26. března 2008 č. 287 k návrhu Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací („aplikovaný výzkum národní kultury a identity“). Nadále bude v této koncepci užíváno spojení „aplikovaný výzkum a vývoj národní a kulturní identity“ v souladu s Reformou.

2. Celkový cíl meziresortní koncepce

Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity do r. 2015 (dále jen „koncepce“) náleží mezi nástroje Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací. Koncepce odráží specifika výzkumu národní a kulturní identity a primární zodpovědnost státu za tuto oblast.

Po vstupu České republiky do EU vyvstává úkol zachovat národní identitu v kontextu Evropy a zároveň potřeba začlenit národní kulturu do dalšího rozvoje a budování moderní identity evropské. Oba tyto aspekty výzkumu národní a kulturní identity jsou pro meziresortní koncepci podstatné.

Předkládaná koncepce je zaměřena na identifikaci priorit a strategických směrů rozvoje aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity, na identifikaci výsledků v této specifické oblasti výzkumu a vývoje a na identifikaci nástrojů pro využitelnost či kapitalizaci těchto výsledků v praxi, tj. zejména pro potřeby kultury, státní správy, samosprávy, vzdělávání, služeb, obchodu, průmyslu apod., zejména pro zabezpečení správy a využití kulturního dědictví ČR na úrovni současných evropských standardů a pro zachování a rozvíjení národní integrity a národních specifík ve 21. století.²

Účelem (smyslem) koncepce je prostřednictvím aplikovaného výzkumu a vývoje přispět k zachování a rozvíjení národní integrity a národních specifík v kontextu evropské a světové kultury ve 21. století. V podmínkách globalizovaného světa a sjednocující se Evropy je hrozba potlačení národních specifík zvláště aktuální. Současné procesy by mohly vést až ke ztrátě národní identity, pokud nebude cíleně řešena, uplatňována a prezentována aplikovaným výzkumem a vývojem. Maximálně efektivní je multidisciplinární výzkum zaměřený na společenské a vědecké využití vzdělanostního, kulturního a historického potenciálu ČR. Ať již je ohrožení národní a kulturní identity pocíťováno silněji (ve smyslu obrany před ohrožením) nebo slaběji (ve smyslu prosazení se v multikulturním okolí), je zřejmé, že výzkum v oblasti národní a kulturní identity zásadním způsobem přispívá k poznání procesů v široké oblasti kultury, umění, humanitních a společenskovedních oborů s cílem ovlivnit různé aspekty praktického života a působení národa v daném prostředí.

Hlavním cílem předkládané koncepce a z ní vycházejícího programu výzkumu a vývoje je přispět k tomu, aby veřejné prostředky investované do aplikovaného výzkumu a vývoje v oblasti národní a kulturní identity přinášely konkrétní ekonomický či jiný společenský přínos z jejich realizace.

K **dílčím cílům** koncepce a návazného programu výzkumu a vývoje náleží:

- uchování hodnot kulturního dědictví pro další generace,
- zpřístupnění kulturního dědictví široké obci zájemců a uživatelů,

² Inspirací pro koncepci byl mj. britský program **Kapitalizace kulturního majetku**, zaměřený na podporu interdisciplinárního výzkumu kulturního dědictví, budování partnerství mezi výzkumnou sférou, galeriemi, muzejními institucemi a soukromým sektorem za účelem řešení ekonomických a sociálních otázek, týkajících se regenerace, cestovního ruchu a kulturního dědictví.

- posílení a integrace sociálně ekonomického uplatnění kulturního dědictví ve společnosti,
- využití výsledků výzkumu ve vzdělávání, založeném na poznání národní identity a kultury,
- využívání výsledků výzkumu pro prezentaci regionů a posílení programů pro všechny formy cestovního ruchu a turistiky,
- výzkum nástrojů a jejich ověření pro:
 - aktivní podíl na rozvíjení národní identity jako jednoho z elementů spoluvytváření evropské identity a kultury,
 - systematickou dokumentaci a prezentaci způsobu života a kultury menšin v minulosti i současnosti,
 - dokumentaci a zachování památek kulturního dědictví s minimalizovanými ztrátami,
 - systematickou záchranu mizejících památek kulturního dědictví,
 - odbornou podporu záchran kulturního dědictví v krizových situacích,
 - rozvoj malého a středního podnikání s využitím kulturního dědictví,
 - podporu neprofesionální tvorby jako jednoho z prostředků aktivního rozvíjení osobnosti,
 - podporu subjektů, organizací a institucí v oblasti kultury a umění, podporu kulturní identity a sociální soudržnosti lokálních a regionálních společenství,
 - využití ekonomického potenciálu kulturních památek pro rozvoj české ekonomiky,
 - systematické uplatňování české kultury a sociokulturního potenciálu české společnosti v globálním prostředí,
 - systematické a efektivní využívání nových moderních technologií ve společenských a humanitních vědách pro vzdělávání,
 - systematické a efektivní využívání prostředků technologií pro rozvoj národní kultury a kulturní identity obyvatelstva.

Koncepce **se opírá o** propojení společenských, humanitních a přírodních věd, technologií, kultury a kulturního dědictví. Výzkum v oblasti péče o movité, nemovité i nehmotné kulturní dědictví se zaměří na:

- 1) zkvalitnění současného systému péče o památky, sbírky, knihovny a archívny fondy s využitím nových metod a technologií průzkumu, dokumentace, konzervování a restaurování,
- 2) metodiku odborného zpracování, identifikaci, evidenci, podmínky uchování a prezentaci kulturního dědictví, jejichž cílem je záchrana kulturního dědictví,
- 3) nástroje ke zkvalitnění péče o kulturní dědictví, zejména edukativní programy a kurzy.

Koncepce **podporuje** formulování získaných poznatků do podkladů pro rozhodování státní správy, regionálních a místních samospráv v oblastech, kterými se bude zabývat program realizovaný v rámci koncepce (např. péče o kulturní dědictví, vzdělávání všech generací, utváření pozitivního vztahu k regionu a kultuře, vytváření podmínek pro bezkonfliktní soužití etnických menšin a majoritní společnosti).

Aplikace výsledků do oblasti vzdělávání není směřována pouze ke školám ve smyslu výchovy k ochraně kulturního dědictví, ale poskytuje dostupné výsledky pro celoživotní vzdělávání, včetně vzdělávání odborných pracovníků, a pro specializované programy pro seniory, založené na předávání jejich paměti a mezigenerační přenos kulturního dědictví. K předávání

výsledků budou využity všechny dostupné moderní metody dokumentace a interaktivní prezentace. Přitom by měl být maximálně respektován široký záběr pojmu národní kulturní dědictví včetně památkového fondu, muzejních, archivních, archeologických, etnologických a knihovních sbírek, umělecké tvorby profesionální a neprofesionální, kulturní tradice a historie. Koncepce je též zaměřena na vytvoření odpovídajícího vědomostního a informačního potenciálu a na jeho aplikaci do praxe s cílem povznést celkovou úroveň a vnímání kvality urbanizovaného prostředí a zhodnocení potenciálu kulturní krajiny.

V souvislosti s výzkumem a dokumentací kulturního dědictví je cílem koncepce důrazně prosazovat začlenění poznatků o jeho hodnotách a ochraně do edukace ve všech stupních vzdělávacího procesu. V oblasti edukace jsou za výsledky aplikovaného výzkumu považovány výukové programy a portály, výukové pomůcky, akreditované vzdělávací kurzy, kurzy celoživotního vzdělávání, výchovné a vzdělávací programy.

Důraz je kladen na prezentaci kulturního dědictví tradiční formou i za pomoci nejmodernějších digitálních technologií co nejširšímu okruhu příjemců. Specifickými výsledky budou např. výstavy, stálé expozice, konference, naučné cesty, audiovizuální tvorba mimo sféru umění.

Předběžná formulace hlavních cílů programu výzkumu a vývoje vycházejícího z předkládané koncepce (v členění dle navrhovaných hlavních tematických priorit)³:

Hlavní tematická priorita „Kulturní dědictví a národní identita“ je zaměřena na aplikovaný výzkum v oblasti odborného zpracování a zpřístupnění všech forem a projevů kulturního dědictví, památkové péče a ochrany, muzejnictví, archivnictví, architektury, urbanismu atd., tedy všech odvětví, jejichž náplní je evidence, uchovávání, ochrana a prezentace kulturního dědictví. Výzkum podpoří dokumentaci a digitalizaci ve všech oblastech kulturního dědictví s důrazem na zanikající a ohrožené artefakty.

Hlavní cíle priority: vytvořit výsledky využitelné pro ochranu, prezentaci a edukaci:

- v oblasti nemovitého kulturního dědictví, včetně historických sídel, kulturní krajiny a archeologických památek. Důraz je kladen na nejohroženější skupiny nemovitého kulturního dědictví, na památky regionálního významu a na nejohroženější typologické skupiny památek, zejm. industriální dědictví, díla moderní architektury, drobné památky v krajině, nevyužívané církevní památky, lidovou architekturu,
- v oblasti movitého kulturního dědictví, včetně historických knižních fondů a dokumentů. Důraz je kladen na respektování významu, rozmanitosti a bohatství dochovaného kulturního dědictví a na vytváření předpokladů pro doplňování a rozšiřování stávajících fondů a jejich zpřístupňování veřejnosti,
- v oblasti nehmotného kulturního dědictví, například lidové kultury a tradice, jazyka, hudby, divadla, slovesného umění, literatury, filmu atd., včetně neprofesionálního umění. Důraz je kladen na respektování významu, rozmanitosti a bohatství dochovaného kulturního dědictví a vytváření předpokladů pro doplňování a rozšiřování stávajících fondů a jejich zpřístupňování veřejnosti,
- v oblasti zahradního umění, krajinářské architektury a kulturní krajiny obecně. Jejich základem bude analýza kompozičních principů v nejvýznamnějších komponovaných krajinách a návrh jejich ochrany regulací využívání území.

³ Předpokládané výsledky jednotlivých hlavních tematických priorit jsou uvedeny v kapitole 7.

Hlavní tematická priorita „Historie a multikulturní společnost“ je zaměřena na vývoj nástrojů pro uchování a interpretaci historických dat (včetně obrazových), aplikaci poznatků vědeckého výzkumu v oblasti menšin, regionálních politik či vývoje současné společnosti s důrazem na její multikulturní charakter. Dále pak na edukaci a prezentaci výsledků výzkumu a vývoje a kultury historického území českého státu.

Hlavní cíle priority: vytvořit výsledky využitelné k poznání, prezentaci a edukaci v oblasti:

- historické a kulturní kontinuity či diskontinuity vývoje historického území českého (československého) státu,
- současného stavu, vývoje i regionálních specifík národního jazyka,
- dopadu nových informačních a mediálních technologií na společnost,
- demografického vývoje v ČR a jeho sociálních, ekonomických, politických a kulturních důsledků a etických rizik,
- důsledků procesu evropské integrace,
- historického a současného vývoje a kulturních specifík národností a menšin na historickém území českého (československého) státu, s důrazem na regionální specifika jednotlivých oblastí, zejm. příhraničních.

Hlavní tematická priorita „Technologie, postupy a materiály“ je zaměřena na výzkum a vývoj nástrojů záchrany a zachování hmotného kulturního dědictví, včetně dokumentů nehmotného kulturního dědictví.

Hlavní cíle priority: získání nových poznatků zaměřených na budoucí využití v praxi, jejich systematické tvůrčí využití nebo využití jiných námětů pro vytváření nástrojů záchrany a podpory dlouhodobě udržitelného zachování hmotné podstaty kulturního dědictví zemí Koruny české jako významné součásti evropské identity. Zároveň budou vytvořeny předpoklady a nástroje pro zpřístupnění výsledků výzkumu národního kulturního dědictví širokým vrstvám uživatelů prostřednictvím informačních technologií a bude zvyšována znalostní i instrumentální připravenost a konkurenceschopnost výzkumné komunity ČR pro spolupráci v Evropském výzkumném prostoru na poli výzkumu kulturního dědictví.

Hlavní tematická priorita „Prostředí pro rozvoj umění a uchování kulturního dědictví“ je zaměřena na aplikovaný výzkum a vývoj v oblasti živé kultury.

Hlavní cíle priority: vytvořit výsledky a nástroje využitelné pro dokumentaci a vyhodnocení současných forem podpory živé kultury a umění, postavení neprofesionálních i profesionálních tvůrců, pro ověření účinnosti současných nástrojů zaměřených na jejich podporu a výzkum nových. Jedním z cílů je významné zlepšení podílu živé kultury na tvorbě národní identity a vyšší účinnost zapojení kultury jako podstatného zdroje do rozvoje české společnosti.

3. SWOT analýza

Předkládaná SWOT analýza vychází z rešerše Aplikovaný společenskovední výzkum (Technologické centrum AV ČR) a z materiálů Odborné komise pro společenské a humanitní vědy Rady pro výzkum a vývoj k formulaci nových dlouhodobých základních směrů výzkumu, přičemž zohledňuje specifika týkající se výzkumu v oblasti národní a kulturní identity. Jednotlivé body v rámci silných stránek, slabých stránek, příležitostí a rizik jsou řazeny od obecných ke specifickým (pro výzkum národní a kulturní identity).

Silné stránky – souhrnně

- I. Existence kulturních a historických hodnot na území ČR.
- II. Existence odborných výzkumných pracovišť zaměřených na výzkum národní a kulturní identity včetně špičkových pracovišť začleněných do mezinárodních vědeckých struktur.
- III. Dosažené výsledky základního výzkumu ve společenských a humanitních vědách.
- IV. Existující lidské zdroje ve výzkumu národní kultury a identity.
- V. Rozvinutá výzkumná infrastruktura, existující datové zdroje.

Silné stránky – detailně

- 1) Kulturní a historické hodnoty na území ČR zabezpečené zákonnými prostředky, včetně legislativy související s jejich dokumentací, prezentací a zpřístupňováním.
- 2) Propagace a prezentace území ČR jako části Evropy, kde se prolínají multikulturní vlivy a tradice.
- 3) Existence odborných výzkumných pracovišť, včetně vybraných špičkových pracovišť.
- 4) Kvalitní a moderní metodologie v oblasti památkové péče, ochrany a dokumentace kulturního dědictví.
- 5) Popularizace a edukace v oblasti kulturního a historického dědictví.
- 6) Zvýšení produktivity vědecko-výzkumných výstupů v oblasti národní a kulturní identity v uplynulých 15 letech v souvislosti s posílením výzkumu na pracovištích odpovídajícího odborného zaměření, včetně veřejných výzkumných institucí a vysokých škol atd.
- 7) Posílení výzkumu a zvýšení produktivity vědecko-výzkumných výstupů v oblasti dosud okrajových segmentů národní a kulturní identity – oblasti specifík regionů, příhraničí a menšin.
- 8) Hustá síť kulturních zařízení a kulturně vzdělávacích institucí, zlepšení jejich infrastruktury.
- 9) Vytvoření partnerských sítí a uživatelské propojení výstupů výzkumu národní a kulturní identity.
- 10) Živé tradice v oblasti regionální a lokální kultury.

Slabé stránky – souhrnně

- I. Nízký nebo chybějící přenos poznatků základního výzkumu do aplikovaného a průmyslového výzkumu a do praxe, malé uplatnění výsledků aplikovaného výzkumu.
- II. Nedostatečná kapacita, roztržitost a nekoordinovanost aplikovaného výzkumu.
- III. Nízká úroveň znalostí pro aplikovaný výzkum národní a kulturní identity.
- IV. Nedostatečné využívání výzkumné infrastruktury a datových zdrojů, morální a fyzické zastarávání výzkumné infrastruktury.
- V. Postupující devastace kulturního a urbanistického prostředí sídel a krajiny v důsledku nové výstavby a slabé propojenosti územní a kulturní politiky.

Slabé stránky – detailně

- 1) Chybějící nebo nedostatečná informovanost a provázanost mezi institucemi doma i v zahraničí, zejména v oblasti aplikovaného výzkumu a vývoje.

- 2) Chybějící informovanost veřejnosti i rozhodovacích orgánů o rozsahu fenoménu národní kultury a jeho významu pro kvalitu života.
- 3) Malé zastoupení výsledků společenskovešedního výzkumu při formulaci strategických směrů rozvoje společnosti.
- 4) Chybějící vzdělávací aktivity v oblasti kulturního managementu (fluktuaace nebo nedostatek odborníků).
- 5) Chybějící metodiky, edukační materiály a programy zaměřené na různé segmenty fenoménu národní, lokální a regionální kulturní identity.
- 6) Málo stimulaivní ekonomické a legislativní prostředí pro využití kulturního dědictví.
- 7) Nízká úroveň managementu v oblasti využití kulturního dědictví.
- 8) Nedostatečná kapacita, roztržštěnost a nekoordinovanost aplikovaného výzkumu.
- 9) Nízký nebo chybějící přenos poznatků základního výzkumu do aplikovaného a průmyslového výzkumu a do praxe.
- 10) Chybějící nebo zastarávající technické vybavení odborných pracovišť, neodpovídající stav technického vybavení pro moderní dokumentaci a digitalizaci, který neumožňuje reagovat na nové potřeby uživatelů, a s tím související nízká úroveň proškolení odborníků ve využívání nových technologií.
- 11) Chybějící informační síť mezi institucemi doma i v zahraničí, zejména v historicky propojených sousedních zemích.
- 12) Nedostatečné formy přeshraniční spolupráce při realizaci projektů zaměřených na poznání, uchovávaní a oživování projevů tradiční kultury v etnicky smíšených oblastech.

Příležitosti – souhrnně

- I. Kapitalizace kulturního dědictví ČR prostřednictvím uplatnění výsledků aplikovaného výzkumu v oblasti národní a kulturní identity.
- II. Vybudování silnější základny propojující výzkum, vzdělávání a kulturní sféru s pozitivním dopadem na inovaci ekonomických, sociálních, politických a kulturních procesů.
- III. Posílení postavení a prestiže ČR v EU i ve světě.
- IV. Rozvoj lidských zdrojů nejen pro výzkum, ale i pro praktické působení na mezinárodním pracovním trhu.
- V. Posílení materiálního, technického a informačního vybavení výzkumných, vývojových a vzdělávacích pracovišť tak, aby bylo možno produkovat výsledky srovnatelné se špičkovými zahraničními výzkumnými pracovišti.

Příležitosti – detailně

- 1) Využití potenciálu vysoké koncentrace historických památek a bohatství kulturního dědictví a kulturní krajiny České republiky v různých oblastech lidské činnosti.
- 2) Využití potenciálu souvisejícího s prolínáním kultur a polohou uprostřed Evropy.
- 3) Využití výsledků výzkumu národní a kulturní identity ve všech oblastech dotýkajících se kulturního dědictví a kulturní krajiny při tvorbě strategií a rozhodování na úrovni státní správy a regionálních samospráv.
- 4) Využití výsledků výzkumu národní a kulturní identity pro popularizaci a prezentaci kulturního dědictví, včetně jeho regionálních a multikulturních dimenzí.
- 5) Výraznější zapojení výsledků výzkumu této oblasti do edukaivních procesů, což přispěje k informovanosti a vztahu občanů ČR ke kulturním a historickým tradicím.
- 6) Využití výsledků aplikovaného výzkumu pro rozvoj cestovního ruchu s důrazem na dosud málo navštěvované regiony s přírodními a kulturními památkami.
- 7) Využití výsledků aplikovaného výzkumu pro rozhodování regionálních a obecních samospráv ve všech oblastech dotýkajících se krajiny, způsobu života, spoluzití skupin obyvatel.
- 8) Využití výsledků aplikovaného výzkumu pro rozvoj infrastruktury a kulturních aktivit dalších subjektů (měst a obcí, sdružení, neziskových organizací) na místní, krajské, národní i evropské úrovni.
- 9) Vytvoření podmínek pro propojení moderních technologií dokumentace a digitalizace s tradičními způsoby ochrany a prezentace národního kulturního potenciálu.
- 10) Rozvoj lidských zdrojů v institucích spadajících pod zaměření této koncepce.
- 11) Vytvoření nových forem zaměstnanosti (např. demonstraivní, průvodci pro zážitkovou turistiku, řemeslníci v tradičních a oživených oborech).

Rizika – souhrnně

- I. Nedostatečné a někdy negativní zkušenosti s uplatněním výsledků výzkumu humanitních a společenských věd, nezájem potenciálních uživatelů výsledků výzkumu.
- II. Nedostatečná podpora aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity v budoucnosti, především ve fázi budování kapacit (pracoviště, lidské zdroje).
- III. Možnost destrukce kulturních a historických hodnot (jako předmětu zkoumání) vlivem živelných katastrof a dalších negativních vlivů.
- IV. Longitudinální charakter mnohých výzkumů v oblasti národní a kulturní identity přináší aplikovatelné výstupy až po letech.
- V. Morální a etické problémy spojené s výzkumy v citlivé oblasti národní a kulturní identity.

Rizika – detailně

- 1) Nemožnost naplnění cílů aplikovaného výzkumu vzhledem k nezájmu souvisejícího se soudobou hodnotovou orientací uživatelských sfér a veřejnosti, v níž kultura obecně, kulturní dědictví nebo kultura jazyka není prioritní oblastí zájmu. To je v ostrém rozporu se situací v zakládajících zemích EU.
- 2) Nemožnost naplnění cílů aplikovaného výzkumu z důvodu odlivu hmotných dokladů kultury a historie do zahraničí jako starožitností v rámci volného pohybu zboží v EU.
- 3) Nemožnost naplnění cílů aplikovaného výzkumu z důvodu destrukce fondu kulturního dědictví vlivem živelných katastrof a dalších negativních faktorů.
- 4) Nemožnost realizace aplikovaného výzkumu z důvodů souvisejících s autorskými právy a majetkovými vztahy k památkovým objektům, předmětům a hodnotám.
- 5) Ztížení realizace aplikovaného výzkumu z důvodu neochoty ke spolupráci mezi institucemi a ke sdílení získaných poznatků.
- 6) Ohrožení realizace aplikovaného výzkumu z důvodu nedostatečných lidských zdrojů (nedostatek odborníků, proškolených pracovníků).

4. Analýza aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity v zahraničí

Detailní analýzu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity v zahraničí přináší rešerše Technologického centra AV ČR, která tvoří přílohu k tomuto materiálu. Následující část a Dodatek (viz Přílohy) obsahují některá relevantní shrnutí a doplnění uvedené rešerše.

Evropská unie

Evropská unie v principech uznává právo každého členského státu na vytváření vlastní politiky péče o národní identitu a kulturu. Nicméně se snaží podpořit i posilování evropské identity a zejména zachování bohatosti a rozmanitosti evropské kultury a kulturního dědictví jako základních atributů vysoké kvality života Evropanů a zároveň přitažlivosti Evropy pro návštěvníky. Přestože jsou výše zmíněné hodnoty silně využívány cestovním ruchem a přinášejí nejvyšší příspěvky do tvorby národního důchodu řady zemí EU, nestal se výzkum související s kulturním dědictvím samostatnou prioritou posledních tří rámcových programů výzkumu a vývoje Evropské komise.

V 7. RP je výzkum kulturního dědictví podporován v tématu „Životní prostředí“, podtématu „Ochrana, konzervace a zhodnocování kulturního dědictví včetně podmínek existence člověka“. Jsou definovány čtyři oblasti výzkumu, ve kterých jsou vyhlašovány výzvy k řešení cílených projektů. Cíle jednotlivých skupin projektů se každý rok mění a jsou určovány ve spolupráci s experty Výboru pro světové kulturní dědictví UNESCO a Zájmovou skupinou pro kulturní dědictví (FACH) Evropské stavební technologické platformy (ECTP), kde působí i Česká stavební technologická platforma. Výzkum je podporován v následujících oblastech:

1. Zhodnocování a péče o kulturní dědictví, (zahrnuje především diagnostiku, monitorování, vlivy klimatu a přírodních katastrof).
2. Sdružování, transfer znalostí a optimalizace výsledků výzkumu kulturního dědictví, (typicky obsahuje úlohy v oblasti vývoje nových materiálů, technologií a přístrojů, dále pak projekty podpory šíření výsledků).
3. Environmentální technologie pro archeologii a krajinu, (se zaměřením na záchranu a ochranu archeologických nalezišť a ochranu krajiny).
4. Podpora integrace kulturního dědictví v městském i venkovském prostředí.

Vyhlašovaná témata pokrývají movité i nemovité kulturní památky s maximální snahou o vzájemnou integraci a zachování kontextu.

Podporované projekty mohou mít prvky základního či aplikovaného výzkumu i vývoje a jejich aplikační kvalita je dosahována

- formulací poměrně úzce vymezených cílů,
- kritérii výběru, která kladou důraz na zapojení podnikatelské sféry, většinou MSP (malé a střední podniky),
- vytvořením skupin konečných uživatelů a možností jejich průběžné intervence.

V ostatních prioritách 7. RP jsou jednotlivě vyhlášovány výzvy s tématy z oblasti kultury a evropské identity, např. v prioritě „Nanovědy, nanotechnologie, nové materiály a nové výrobní technologie“ nebo v prioritě informačních technologií.

Jedním z hlavních zdrojů témat pro jednotlivé výzvy je již zmíněná ECTP, která připravila vlastní strategickou vizi výzkumu (SRA – Strategic Research Agenda) v šesti základních oblastech výzkumu kulturního dědictví a šesti horizontálních podpůrných a diseminačních aktivitách. Základní oblasti tvoří:

1. Hodnocení, monitorování a diagnostika
2. Materiály
3. Techniky intervence
4. Prostředí a energie
5. Správa, využití a zachování
6. Územní a sídelní aspekty (včetně archeologie a krajiny).

Horizontální aktivity jsou zaměřeny na následující oblasti:

1. Vzdělávání, školení a etika
2. Technické normy a specifikace
3. Ochrana uměleckých děl
4. Sociální a ekonomické aspekty
5. Prevence proti katastrofám a řízení v rizikových situacích
6. Komunikace a diseminace.

Ve všech oblastech byly definovány střednědobé a dlouhodobé cíle a strategie jejich dosažení pomocí tematicky orientovaných výzkumných projektů. Pro zpřesňování konkrétních témat podporuje EK konsorcium ECTP FACH projektem CHRAF (Priorities and Strategies to Support Cultural Heritage Research).

V rámci EU je dále v programu ERANET připraven k podpoře projekt NET-HERITAGE, který by měl zlepšit koordinaci národních programů výzkumu. Současný návrh obsahuje devět oblastí výzkumu:

1. Monitorování a hodnocení prostředí (znečištění, změny klimatu, rizika přírodních katastrof)
2. Výzkum mechanismů poškozování kulturního dědictví pro tvorbu strategie preventivní péče
3. Prakticky využitelné měřicí přístroje a technologie
4. Inovace materiálů a technologií pro záchranu a zachování památek kulturního dědictví
5. Hodnocení zásahů a materiálů užívaných v současné a v (nedávných desetiletích) minulé památkové péči, odhad jejich vhodnosti a budoucích důsledků
6. Změny a konzervace materiálů se zvláštním zaměřením na moderní materiály užívané v současném umění a architektuře a také při uchovávání kulturních informací (CD, DVD a další)
7. Hodnocení a řízení antropogenních tlaků
8. Bezpečnostní technologie a systémy v muzeích, knihovnách, archivech a při stěhování děl
9. Dálkový průzkum a GIS (geografický informační systém) pro ochranu a správu hmotného kulturního dědictví

5. Zabezpečení vybraných cílů Reformy

Reforma, část 3.3.3. Aplikovaný VaV národní a kulturní identity:

„Aplikovaný VaV národní a kulturní identity bude koordinovaný a podporovaný z rozpočtové kapitoly Ministerstva kultury /dále jen „MK“/, které zabezpečí:

- 1. Dlouhodobou meziresortní koncepci, která zároveň umožní řešení této problematiky náležející dalším poskytovatelům podpory a zapojení výzkumných organizací (VVI, VVŠ aj.) formou průřezových programů VaV, na jejichž řešení se budou podílet i uživatelé výsledků VaV.*
- 2. Věcné a administrativní zajištění této problematiky včetně činnosti meziresortní komise, složené zejména z externích odborníků.*
- 3. Specifika aplikovaného VaV národní a kulturní identity, kde je stát tím, kdo za ni primárně odpovídá. Jde o oblast VaV zajišťující praktické využití poznatků základního výzkumu z oblasti humanitních a společenských věd (zaměřených na národně orientované poznání) k VaV nových výrobků, postupů nebo služeb, na mezioborový přístup a na spolupráci výzkumných organizací s podniky nebo s jinými uživateli výsledků VaV.“*

K zajištění cílů Reformy výzkumu a vývoje, podporovaného z rozpočtové kapitoly Ministerstva kultury, jmenoval dne 15. dubna 2008 ministr kultury Mgr. V. Jehlička Radu ministra kultury pro výzkum v následujícím složení:

doc. Ing. Miloš Drdäcký, DrSc., předseda	Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v.v.i.
doc. RNDr. Petr Kolář, CSc., místopředseda	Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o.
doc. Ing. Jiří Patočka, CSc.	Vysoká škola ekonomická, Národohospodářská fakulta, KREG
doc. Ing. Pavel Šimek, Ph.D.	Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, Zahradnická fakulta
doc. PhDr. Jiří Tomáš Kotalík, CSc.	Akademie výtvarných umění v Praze
doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.	Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i.
PhDr. Miloš Hořejš	Národní technické muzeum
prof. PhDr. Ing. Jan Royt	Ústav pro dějiny umění FF UK
Mgr. Jiřina Veselská	-
PhDr. Michaela Hrubá, Ph.D.	Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Filozofická fakulta
PhDr. Ivana Laiblová Kadlecová	Knihovna AV ČR, v.v.i.

a) **Podpora excelence ve výzkumu, její zvýhodnění a využití jejich výsledků pro inovace**

Reforma (část Ad 3.3.3.):

„V oblasti aplikovaného výzkumu a vývoje národní kultury a identity je stát tím, kdo za ni primárně odpovídá, stejně jako v jiných vyspělých zemích. Jde o praktické využití poznatků základního výzkumu z oblasti humanitních a společenských věd (zaměřených na národně orientované poznání v oblasti historie, kultury atd. - tzv. Národního referenčního rámce

excelence (viz Ad 5.2., bod 1a)) k VaV nových výrobků, postupů nebo služeb. Jedná se o typickou průřezovou oblast aplikovaného VaV, která je v současné době podporována z dvanácti rozpočtových kapitol bez vzájemné koordinace a s řadou duplicit na straně jedné a s řadou potřebných oblastí, které nejsou řešeny, na straně druhé. V této oblasti je, stejně jako u mezinárodní spolupráce ve VaV a bezpečnostního VaV, potřebný meziresortně pojatý program, koordinující dosavadní silně roztržštěné aktivity v této oblasti. Stejně jako u jiných průřezových oblastí bude v průběhu roku 2008 zpracována meziresortní koncepce a na základě ní bude vládě předložen program, který od r. 2011 bude zajišťovat všechny nové aktivity v této oblasti zaměřené zejména na praktické využití výsledků VaV za účasti jejich uživatelů. Obdobné programy zaměřené na „ekonomické využití kulturního dědictví“ a na spolupráci výzkumných organizací a podniků, které jsou podporovány v řadě vyspělých zemí (např. ve V. Británii programem „Kapitalizace kulturního majetku“). V základním výzkumu bude realizován prostřednictvím GA ČR, výzkum a vývoj pro potřeby státu (např. sociálně-ekonomický VaV) zadávaný formou veřejných zakázek bude stejně jako v jiných oblastech v působnosti TA ČR.“

Podpora excelence ve výzkumu národní a kulturní identity, její zvýhodnění a využití jejích výsledků pro inovace by měla být rámcově zajištěna návazností priorit aplikovaného výzkumu národní a kulturní identity na priority VaV v ČR, tzv. **Dlouhodobé základní směry výzkumu (DZSV)**, jejichž příprava a aktualizace je v gesci Rady pro výzkum a vývoj (RVV). Podle reformy se tyto priority stanou součástí Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací a návazně základním zadáním pro programy Technologické agentury ČR (s výjimkou průřezových oblastí, které bude podporovat MV, MK).

Paralelně s přípravou této Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity probíhala též aktualizace DZSV v oblasti humanitních a společenských věd. Za účelem usnadnění přípravy Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015, kterou má RVV ve spolupráci s MŠMT předložit vládě do 31. března 2009, bylo potřeba zajistit návaznost přípravy dílčích, především průřezových koncepcí aplikovaného výzkumu a vývoje s novým návrhem priorit (DZSV). Účelem bylo vzájemně sladit po věcné stránce aktualizované DZSV a průřezové koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje.

RVV na svém 234. zasedání posoudila předloženou pracovní verzi 1.0 této meziresortní koncepce spolu s předloženým pracovním návrhem DZSV v oblasti humanitních a společenských věd. Ve svém stanovisku (viz materiál č. 234/B4-a) k návrhu DZSV Rada pro výzkum a vývoj konstatovala jeho „dobré návaznosti na koncepci aplikovaného VaV národní a kulturní identity Ministerstva kultury“ a obdobně ve svém stanovisku k návrhu této meziresortní koncepce RVV konstatovala, že „návrh je v dobrém souladu s příslušnými částmi návrhu DZSV „Priority rozvoje české společnosti““.

Oba materiály takto posouzené Radou pro výzkum a vývoj představují východisko pro níže uvedenou srovnávací tabulku, která postihuje vzájemné vazby, návaznosti a soulad mezi nově navrhovanými DZSV v oblasti humanitních a společenských věd („Priority rozvoje české společnosti“) a touto meziresortní koncepcí.

DZSV „Priority rozvoje české společnosti“	Odpovídající priority meziresortní koncepce MK
(i) Řízení a správa	HTP4: Prostředí pro rozvoj umění a uchování kulturního dědictví TP 4.1 Prostředí pro rozvoj umění a uchování kulturního dědictví
(ii) Lidský potenciál ČR, jeho reprodukce a rozvoj	HTP2: Historie a multikulturní společnost TP 2.4 Vzdělanost a vzdělávání jako součást kulturní identity národa
(iii) Konkurenceschopnost české společnosti	HTP1: Kulturní dědictví a národní identita TP 1.1 Nemovité kulturní dědictví TP 1.2 Movité kulturní dědictví TP 1.3 Nehmotné kulturní dědictví TP 1.4 Území s kult. hist. hodnotami
(iv) Česká identita a okolní svět	HTP2: Historie a multikulturní společnost TP 2.1 Vztah spol. k hist. paměti národa TP 2.2 Sociálně-kult. aspekty nár. identity TP 2.3 Kultura a kulturní tradice národností a menšin žijících na našem území
(v) Technologie a metody	HTP3: Technologie, postupy a materiály TP 3.1 Moderní dokumentační, evidenční a prezentační technologie TP 3.2 Technologie a systémy pro zvýšení ochrany hmotného kulturního dědictví TP 3.3 Materiály a technologie pro záchranu a zachování kulturního dědictví TP 3.4 Diagnostika poškozování a životnost objektů kulturního dědictví TP 3.5 Vývoj nových technologií pro inventarizaci, digitalizaci fondů knihoven, archivů a muzeí, tvorbu databází a jejich zpřístupnění TP 3.6 Infrastruktura pro vědeckou a technologickou podporu zachování národní a kulturní identity

Zajištění provázanosti DZSV „Priority rozvoje české společnosti“ s touto meziresortní koncepcí i v průběhu dalších prací, resp. věcných změn, je též podpořeno složením grémií, která oba materiály vytváří. Odborná komise RVV pro humanitní a společenské vědy (odborný gestor přípravy DZSV) a Rada ministra kultury pro výzkum (odborný gestor přípravy Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity do r. 2015) mají dva společné členy a sekretář RVV je současně zpravodajem RVV pro tuto meziresortní koncepci.

b) Zabezpečení spolupráce veřejného výzkumu s uživateli výsledků u programové podpory ve stávajících a nových programech výzkumu

Současným uživatelem výsledků aplikovaného výzkumu a vývoje realizovaného ve společenskovědních oborech národní a kulturní identity (NKI) jsou zejména instituce státní správy a samosprávy, jejichž věcná působnost se vymezuje v oblastech péče, zachování, ochrany a prezentace hmotného i nehmotného kulturního dědictví (jmenovitě zejména organizace státní památkové péče, muzea, galerie, knihovny apod.). Současně uživatelem výsledků jsou vlastníci kulturních památek, bez ohledu na jejich právní formu, a široká odborná i laická veřejnost – ta zejména u prezentačních forem výsledků (výstavy, nové expozice v památkových objektech apod.). Uživatelem výsledků jsou dále i instituce působící v oblasti školství a vzdělávání, bezpečnosti, apod. Konkrétní spolupráce výzkumu podporovaného z veřejných zdrojů s uživateli výsledků programové podpory probíhá v rámci jednotlivých projektů, výzkumných záměrů a dalších aktivit VaV na základě pravidel poskytování státní podpory VaV stanovených legislativou.

Doposud byl aplikovaný společenskovědní výzkum v ČR financovaný z celkem 12 rozpočtových kapitol (MŠMT, MK, AV ČR, MPSV, MZV, MV, MO, MD, MŽP, MZE, MMR, MI) v celkovém objemu výdajů 979 887 tis. Kč.

V souladu s Reformou výzkumu, vývoje a inovací v ČR přijatou usnesením vlády č. 287 ze dne 26. března 2008 bude část aplikovaného společenskovědního VaV v oblasti národní a kulturní identity realizována na základě předložené koncepce.

Druhá část aplikovaného společenskovědního VaV (výzkum a vývoj výlučně pro potřeby státní správy) bude realizována formou veřejných zakázek z rozpočtové kapitoly Technologické agentury ČR a není předmětem této koncepce.

c) Zapojení do mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích

Mnohostranná spolupráce

Zaměření meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity podporuje především mnohostrannou mezinárodní spolupráci v aktivitách rámcových programů Evropské komise, zejména na úseku posilování a integrace Evropského výzkumného prostoru prostřednictvím projektu ERA-NET i prostřednictvím dalších síťových projektů, například typu COST, Eureka či Technologických platforem. Koncepce je připravena pro účast MK v aktivitách společného programování výzkumu⁴, jak při mnohostranné, tak při dvoustranné spolupráci. Česká republika je členem EAC (Europae Archaeologiae Consilium).

⁴ COM (2008) 468 Towards Joint Programming in Research (jde o připravovanou novou plánovací iniciativu).

Dvoustranná spolupráce

V rámci dvoustranné spolupráce vytváří koncepce podmínky pro využití programů Strukturálních fondů, zvláště pak programů přeshraniční spolupráce. Dále podporuje rozvoj výzkumu prováděného v rámci dvoustranných dohod o vědecké a kulturní spolupráci na vládní úrovni.

Dosavadní zapojení

V oblasti národní a kulturní identity byla řešena řada projektů mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích. V rámci 6. RP EU bylo řešeno přibližně 40 projektů (příklady uvedeny v příloze č. 3). Českou účast v 7. RP EK nelze v době předkládání této koncepce objektivně vyhodnotit, neboť dosud nebyly vyhodnoceny všechny návrhy projektů z prvních výzev.

6. Zabezpečení realizace koncepce

- a) **v oblasti řízení, organizace a koordinace, včetně nároků na personální zabezpečení**
- i) *na úrovni příslušného resortu (poskytovatele); stručná charakteristika návrhu organizace státní správy výzkumu, vývoje a inovací v oblasti jejich působnosti, kterou mají resorty (poskytovatelé) předložit do 30. června 2008 vládě (úkol III.3.c) usnesení vlády k Reformě)*

Ministerstvo kultury (MK) mělo k datu schválení Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací (usnesením vlády č. 287 ze dne 26. března 2008) zaveden decentralizovaný organizační systém správy výzkumu a vývoje (VaV), a to Koordinační centrum pro výzkum a vývoj (KCVV) jako gesční útvar MK pro činnosti VaV (3 systemizovaná pracovní místa) a dílčí úvazky 6 pracovníků na věcných odborech MK (celkový přepočtený počet pracovních míst 3,05).

Reformou vyvolaná změna postavení MK, zachování samostatnosti poskytovatele účelové a institucionální podpory (v souladu s body 3.3., 3.3.3. a 4.2.2. reformy) a povinnosti z toho vyplývající - tedy příprava a následná realizace Meziresortní koncepce aplikovaného VaV národní a kulturní identity (koncepce), věcné a administrativní zajištění této problematiky, včetně činnosti meziresortní komise složené z externích odborníků – Rady ministra kultury pro výzkum (RMKPV) - ustanovené k datu 16. dubna 2008, je důvodem změny organizace výzkumu a vývoje na MK.

Základním kritériem této realizované změny je centralizace organizace VaV. S účinností od 1. července 2008 byl zřízen **odbor výzkumu a vývoje (OVV)**, pracovníci zrušeného KCVV byli k témuž datu systemizováni v OVV. Do 31. prosince 2008 MK zajistí zvýšení počtu systemizovaných pracovních míst OVV na 6 (k 1. 7. byl stav zvýšen na 5 pracovníků, od 1. 10. bude zvýšen na 6). V průběhu let 2009 (3), 2010 (1) a 2011 (1) je plánováno postupné zvýšení počtu pracovních míst na celkových 11 (5 delimitací z jiných resortů). Tento požadavek, včetně zdůvodnění pracovních náplní, byl v souladu s úkolem III.3.c) UV č. 287/2008 uplatněn u Rady pro výzkum a vývoj v termínu do 30. června 2008.

Z důvodu kumulací agend pracovníků na věcných odborech MK (viz výchozí stav k 26. březnu 2008) nebylo možné úplnou centralizaci systému státní správy výzkumu a vývoje na MK provést k datu 1. 7. 2008. Agendy zajišťované věcnými odbory ve vztahu k poskytování a kontrole účelové podpory (všech přijatých závazků MK k 30. 6. 2008) dle výzkumných programů na léta 2006-2011 s kódy programu DB, DC, DD, DE (bez možnosti realizace dalších kol veřejných soutěží) a institucionální podpory do r. 2011 budou organizovány stávajícím způsobem, tedy koordinací činností z OVV v souladu s interními předpisy MK a rozhodovacími pravomocemi ředitelů věcných odborů. Stávající činnosti věcných odborů v oblasti podpory výzkumu a vývoje tak budou ukončeny do 31. prosince 2011 (ukončení řešení projektů a výzkumných záměrů v jejich gesci) s tím, že v první polovině roku 2012 budou splněny ostatní závazky.

Výše uvedená část může být změněna na základě výsledků jednání vlády o změnách ve státní správě vycházejících z Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR.

- ii) *na úrovni výzkumných organizací, jejichž zřizovatelem je příslušný resort (poskytovatel)*

V působnosti MK mají výzkum a vývoj ve zřizovacích listinách tyto státní příspěvkové organizace:

Národní památkový ústav
Národní muzeum
Moravské zemské muzeum
Uměleckoprůmyslové museum v Praze
Národní technické muzeum
Národní galerie v Praze
Moravská galerie v Brně
Národní knihovna České republiky
Moravská zemská knihovna v Brně
Národní ústav lidové kultury
Husitské muzeum v Táboře
Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi
Muzeum romské kultury v Brně
Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou
Muzeum umění v Olomouci
Památník Lidice
Památník národního písemnictví
Památník Tereziín
Slezské zemské muzeum
Technické muzeum v Brně
Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm
Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
Institut umění - Divadelní ústav
Národní filmový archiv

Postavení těchto státních příspěvkových organizací jako výzkumných organizací z hlediska Rámce společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací č. 2006/C 323/1 není s EK dořešeno. Z dosavadních provedených analýz MK vyplývá, že výše uvedené instituce v současné době není možné považovat za výzkumné organizace, neboť jako státní příspěvkové organizace, u nichž je výzkum jednou z hlavních, nikoliv však jedinou hlavní činností, nemohou splnit zásadní podmínku, a to veškerý zisk zpětně investovat do výzkumu a šíření jeho výsledků prostřednictvím výuky nebo převodu technologií, neboť tato podmínka je u státních příspěvkových organizací v rozporu se stávajícím zněním zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

V současné době je tento problém řešen jednáním Rady pro výzkum a vývoj, Ministerstva financí, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a Evropské komise. V závislosti na době vyřešení tohoto problému bude předkládána koncepce buď upravena před projednáním vládou, anebo aktualizována po jejím přijetí.

Vzhledem k Reformě a změně způsobu poskytování institucionálních výdajů nebude u Meziřesortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (stejně jako u ostatních meziřesortních koncepcí) institucionální financování nástrojem pro přímou realizaci koncepce, která bude realizována účelovou (programovou) podporou.

Z obou důvodů budou výdaje na institucionální podporu v předpokládané výši r. 2011 (střednědobý výhled institucionálních výdajů kapitoly MK schválených UV č. 793/2008) 75 418 tis. Kč převedeny do účelových výdajů na program Národní a kulturní identity od r. 2012 ve výši 75 000 tis. Kč; v roce 2011, kdy u dále uvedených institucí bude ukončeno institucionální financování výzkumných záměrů zahajovaných v letech 2005, bude provedena změna v návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj pro tento rok tak, že v institucionálních výdajích kapitoly budou uplatněny prostředky na dofinancování přijatých výzkumných záměrů v celkovém objemu 59 094 tis. Kč, rozdíl v objemu 16 324 tis. Kč bude pro rok 2011 uplatněn v účelových výdajích programu NKI jako navýšení nyní schválených výhledů výdajů pro tento program v objemu 350 000 tis. Kč. Celkový objem výdajů na výzkumný program Národní a kulturní identity v r. 2011 se navrhuje 366 324 tis. Kč.

	Institucionální výdaje r. 2011 bez výdajů na hodnocení	Institucionální podpora výzkumných záměrů 2005-2011 za rok 2011	Prostředky navrhované k převodu do účelových výdajů NKI
Národní památkový ústav	24 675	24 675	0
Národní technické muzeum	2 856	0	2 856
Uměleckoprůmyslové museum v Praze	2 983	0	2 983
Moravská galerie v Brně	2 035	2 035	0
Národní galerie v Praze	3 033	3 033	0
Moravské zemské muzeum	6 806	6 806	0
Národní muzeum, Národní ústav lidové kultury	21 880 4 300	21 880 0	0 4 300
NK ČR	5 281	665	4 616
MZK v Brně	1 569	0	1 569
Celkem	75 418	59 094	16 324

Od r. 2012 do r. 2015 bude koncepce realizována pouze účelovými výdaji na program v navrhovaném ročním objemu výdajů 425 000 tis. Kč.

iii) *spolupráce s Radou pro výzkum a vývoj, popřípadě s jejími odbornými komisemi*

Spolupráce s Radou pro výzkum a vývoj probíhá kontinuálně, problematika společenskovedního výzkumu je řešena v odborné komisi Rady pro výzkum a vývoj pro společenské a humanitní vědy, jejíž dva členové jsou členy RMKPV. Sekretář Rady pro výzkum a vývoj a její zpravodaj pro Meziřesortní koncepci aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity RNDr. M. Blažka je stálým hostem RMKPV.

b) **účelovou podporou**

i) *v rámci stávajících programů výzkumu (názvy, termíny řešení, vynaložené prostředky)*

MK v současné době realizuje účelovou podporu výzkumu a vývoje v rámci čtyř resortních výzkumných programů na léta 2006-2011, schválených usnesením vlády č. 312/2005. Níže uvedené výdaje programů jsou v souladu s usneseními vlády ČR č. 970 ze dne 16. 8. 2006, č. 323 ze dne 2. 4. 2007 (k reformním krokům realizovaným v letech 2007 až 2010 k dosažení stanovených deficitů veřejných rozpočtů) a č. 564 ze dne 23. 5. 2007 (návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj na léta 2008-2010) a 793 ze dne 27. 6. 2008 (návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj na léta 2009-2011)⁵:

- **Výzkum a vědecké zhodnocení kulturně-historických hodnot prostředí, způsoby a nástroje jejich zachování a výzkum jevů tradiční lidové kultury jako nedílné součásti nehmotného kulturního dědictví**

Identifikační kód programu: DB

Program DB							
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	celkem
Celkem za program	2 494	3 854	4 455	4 350	3 651	2 750	21 554
Náklady na hodnocení	126	107	154	192	185	150	914
Celkem na programy poskytovatelů (výdaje na podporu výzkumných projektů bez nákladů na jejich hodnocení)	2 368	3 747	4 301	4 158	3 466	2 600	20 640

- **Zpřístupnění a ochrana kulturních, uměleckých a vědeckých zdrojů**

Identifikační kód programu: DC

Program DC							
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	celkem
Celkem za program	2 032	3 545	7 842	10 507	10 724	2 495	37 145
Náklady na hodnocení	32	80	59	35	30	70	306
Celkem na programy poskytovatelů (výdaje na podporu výzkumných projektů bez nákladů na jejich hodnocení)	2 000	3 465	7 783	10 472	10 694	2 425	36 839

- **Vědecko-dokumentární zhodnocení vývoje hudebního, divadelního a výtvarného umění, literární historie, teorie a kritiky, analyticko-sociologické studie současného stavu kultury na území ČR a výzkum a vědecké zhodnocení masmédií a audiovizí**

Identifikační kód programu: DD

⁵ Údaje v tabulkách jsou uvedeny v tis. Kč.

Program DD							
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	celkem
Celkem za program	2 046	3 545	3 261	3 310	3 358	3 181	18 701
Náklady na hodnocení	46	80	90	96	97	84	493
Celkem na programy poskytovatelů (výdaje na podporu výzkumných projektů bez nákladů na jejich hodnocení)	2 000	3 465	3 171	3 214	3 261	3 097	18 208

- **Výpověď sbírek českých, moravských a slezských muzeí a galerií o přírodním a kulturním dědictví Evropy**

Identifikační kód program: DE

Program DE							
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	celkem
Celkem za program	2 060	6 150	6 500	6 042	4 550	2 150	27 452
Náklady na hodnocení	60	130	160	142	150	150	792
Celkem na programy poskytovatelů (výdaje na podporu výzkumných projektů bez nákladů na jejich hodnocení)	2 000	6 020	6 340	5 900	4 400	2 000	26 660

- ii) *v rámci nových programů výzkumu, návrh postupu a termíny jejich přípravy a projednávání, včetně projednání s Evropskou komisí*

Ministerstvo kultury ve spolupráci s meziresortní komisí – Radou ministra kultury pro výzkum – zajistí:

1. Přípravu Meziřesortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity a její předložení vládě ČR

termín: 30. listopadu 2008

gestor: Ministerstvo kultury – OVV, RMKPV

indikátor plnění: usnesení vlády ČR, kterým bude koncepce schválena

Součástí návrhu koncepce předloženého do 30. listopadu 2008 vládě bude i návrh usnesení vlády, ve které se ministru kultury uloží úkol předložit vládě návrh programu do 30. června 2009.

2. Realizaci předkládané koncepce prostřednictvím programu výzkumu a vývoje:

program dle zákona č. 130/2002 Sb., na který se vyhláší veřejná soutěž ve VaV; tento program bude obsahovat i podporu prezentace a propagace výsledků VaV.

2.1. návrh výzkumného programu, jeho předložení vládě ČR ke schválení

termín: 30. června 2009

gestor: Ministerstvo kultury – OVV, RMKPV

indikátor plnění: usnesení vlády ČR

2.2. notifikace výzkumného programu dle zákona č. 130/2002 Sb. EK

termín: 31. prosince 2009

- gestor předložení programů k notifikaci:** Ministerstvo kultury – OVV
indikátor plnění: stanovisko EK
- 2.3. uplatnění schválených výdajů programu do návrhu výdajů státního rozpočtu na VaV
termín: únor 2010 a následující roční intervaly stanovené RVV
gestor: Ministerstvo kultury – OVV + RVV
indikátor plnění: schválení výdajů státního rozpočtu na VaV vládou ČR
- 2.4. výběr příjemců podpory dle schváleného výzkumného programu veřejnou soutěží ve výzkumu a vývoji
termín: do 31. 12. 2010
gestor: Ministerstvo kultury – OVV, RMKPV
indikátor plnění: zveřejněné výsledky veřejné soutěže
- 2.5. poskytování veřejné podpory VaV
termín: 1. 3. 2011 - 31. 12. 2015
gestor: Ministerstvo kultury – OVV
indikátor plnění: údaje o poskytnutých podporách v IS VaV
- 2.6. hodnocení průběhu řešení a kontrola čerpání veřejné podpory VaV
termín: 1. čtvrtletí r. 2012 - 1. čtvrtletí r. 2016 (v roce následujícím po poskytnutí podpory)
gestor: Ministerstvo kultury – OVV, RMKPV
indikátor plnění: protokoly průběžných a závěrečného hodnocení
- 2.7. hodnocení dosažených výsledků
termín: r. 2012-2016
gestor: Ministerstvo kultury – OVV, RMKPV, příjemce podpory
indikátor plnění: data o výsledcích v IS VaV – RIV
- 2.8. implementace výsledků výzkumu do praxe
termín: dle smluv o využití výsledků uzavřených mezi příjemcem podpory a uživatelem výsledků
gestor: příjemce podpory, koncový uživatel
indikátor plnění: dle smluv o využití výsledků
- 2.9. hodnocení výzkumných programů ukončených v r. 2015
termín: do 31. 12. 2016
gestor: Ministerstvo kultury – OVV, RMKPV + RVV
indikátor plnění: schválení hodnocení programů vládou ČR do 31. 3. 2017

- c) **institucionální podporou**, uvést názvy podpořených výzkumných organizací, jejichž zřizovatelem je příslušný resort (poskytovatel), termíny a rozsah podpory – vše v souladu s novým modelem institucionální podpory v závislosti na dosahovaných výsledcích

Viz část 6 a) ii).

d) mezinárodní spoluprací ve výzkumu, vývoji a inovacích

Podle kapitoly 3.3.1 Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací ČR zůstává mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Vláda schválila dne 9. července 2008 svým usnesením č. 852 Meziřezortní koncepci mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji České republiky do roku 2015, z níž budou vycházet i pasáže ostatních koncepcí týkající se mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích.

e) podporou transferu výsledků VaV do inovací u uživatelů; v koncepci obranného aplikovaného VaV uvést i opatření pro potenciální využití vhodných výsledků VaV i mimo sektor obrany

Z hlediska struktury uživatelů výsledků výzkumu realizovaného dle Meziřezortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity v rámci programu národní a kulturní identity od r. 2011 se nepředpokládá zásadní změna. Uživatelem výsledků bude zejména veřejný sektor - instituce státní správy a samosprávy, jejichž věcná působnost se vymezuje v oblastech péče, zachování, ochrany a prezentace hmotného i nehmotného kulturního dědictví, uživateli výsledků budou vlastníci kulturních památek bez ohledu na jejich právní formu a široká odborná i laická veřejnost, a to zejména u prezentačních forem výsledků (výstavy, nové expozice v památkových objektech apod.). Uživatelé výsledků se předpokládají v oblasti školství a vzdělávání, cestovního ruchu, soukromé sféry (např. projektanti) apod. Konkrétní spolupráce veřejného výzkumu s uživateli výsledků programové podpory bude probíhat v rámci jednotlivých procesů na základě pravidel poskytování státní podpory VaV stanovených legislativou.

Nepředpokládá se změna struktury uživatelů změnami zvláštních předpisů, které legislativně upravují oblasti, v kterých bude výzkum národní a kulturní identity probíhat (např. připravovaný věcný záměr zákona o státní památkové péči).

f) informováním veřejnosti o průřezové koncepci , postupu a výsledcích její realizace

MK zahájilo přípravu Meziřezortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity do r. 2015 v návaznosti a v souladu s přijatou Reformou systému výzkumu, vývoje a inovací, dne 16. 4. 2008. Dle přijatého usnesení vlády č. 287/2008 je úkolem MK předložit tuto koncepci nejpozději do 30. listopadu 2008 vládě k projednání. Pro přípravu koncepce ustanovilo MK interním předpisem meziřezortní komisi složenou z externích odborníků a na základě výběrového řízení uzavřelo smlouvu s Univerzitou Jana Amose Komenského Praha, s.r.o. jako odborným konzultantem a finálním zpracovatelem této koncepce.

Současně byly osloveny odborné instituce zabývající se společenskovedním výzkumem a byly požádány o náměty možných tematických okruhů, oblastí pro návrh této koncepce.

Předkládaná koncepce byla od počátku příprav projednávána s jednotlivými zainteresovanými subjekty:

- Akademickým grémiem - Radou ministra kultury pro výzkum ve složení: doc. Ing. Miloš Drdácký, DrSc.; doc. RNDr. Petr Kolář, CSc.; doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.; doc. PhDr. Jiří Tomáš Kotalík, CSc.; PhDr. Ivana Laiblová Kadlecová; Mgr. Jiřina Veselská; PhDr. Michaela Hrubá, Ph.D.; PhDr. Miloš Hořejš; prof. PhDr. Ing. Jan Royt; doc. Ing. Pavel Šimek, Ph.D.; doc. Ing. Jiří Patočka, CSc.
- Zpracovatelem koncepce Univerzitou Jana Amose Komenského Praha, která má svůj odborný konzultační tým ve složení: doc. RNDr. Petr Kolář, CSc., - vedoucí týmu, doc. PhDr. Luboš Chaloupka, CSc. – odborná supervize, PhDr. Josef Herman, CSc., doc. PhDr. Martin Kovář, Ph.D., odborní konzultanti prof. Helus, prof. Jirásek a prof. Tichý.
- Odbornou komisí Rady pro výzkum a vývoj pro společenské a humanitní vědy
- Odbornými institucemi, které provádějí výzkum v oborech národní a kulturní identity (zejména část koncepce kapitoly 7 a 11).

Dále byl návrh koncepce konzultován se zainteresovanými resorty před rozesláním do meziresortního připomínkového řízení.

Koncepce byla před předložením vládě k projednání postoupena do meziresortního připomínkového řízení, Radě pro výzkum a vývoj a po jejím schválení vládou ČR bude zveřejněna na webových stránkách MK.

- g) *dalšími opatřeními (např. vzděláváním výzkumných pracovníků, podporou mobility výzkumných pracovníků aj.)*

Další opatření k zabezpečení realizace této koncepce zahrnují především oblast rozvoje lidských zdrojů pro výzkum a vývoj. V této oblasti se předpokládá synergické působení tří hlavních nástrojů:

- 1) Rozvoj lidského kapitálu pro aplikovaný výzkum národní a kulturní identity **v rámci priorit této koncepce samotné** – viz TP 2.1 Vztah společnosti k historické paměti národa, TP 2.2 Sociálně-kulturní aspekty národní identity, TP 2.3 Kultura a kulturní tradice národností a menšin žijících na našem území, TP 2.4 Vzdělanost a vzdělávání jako součást kulturní identity národa, TP 4.1 Organizace a financování živé kultury a umění.
- 2) Rozvoj lidského kapitálu pro výzkum a vývoj **v rámci nových Dlouhodobých základních směrů výzkumu (DZSV)** v oblasti společenských a humanitních věd – viz DZSV „Priority rozvoje české společnosti“, prioritní směry Řízení a správa, Lidský potenciál ČR a jeho reprodukce a rozvoj, Konkurenceschopnost české společnosti, Česká identita a okolní svět.
- 3) Rozvoj lidského kapitálu pro výzkum a vývoj **v rámci operačních programů** pro období 2007-2013 – viz především OP Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI), OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) a OP Podnikání a inovace (OP PI).

7. Hlavní tematické priority aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity

Předkládaná koncepce navrhuje 4 hlavní tematické priority (HTP), které v sobě zahrnují celkem 15 tematických priorit (TP).

HTP1: Kulturní dědictví a národní identita

TP 1.1 Nemovité kulturní dědictví

- a) vytváření metodik, podkladů, pracovních postupů s využitím moderních technologií a materiálů v procesu zkvalitnění péče o nemovité kulturní dědictví (záchrana, konzervace, rekonstrukce),
- b) výzkum a vývoj metodik identifikace, dokumentace, digitalizace a evidence nemovitého kulturního dědictví s využitím nových technologií, které posílí integraci ekonomického uplatnění kulturního dědictví ve společnosti a zvýší aktivní podíl na rozvoji národní identity jako součásti evropského kulturního prostředí,
- c) tvorba metodik v oblasti zachování, využití, rekonverze a reanimace architektonického dědictví s důrazem na nejohroženější specifické typologické skupiny památek s cílem vytvořit podmínky pro systematickou záchranu mizejících památek (industriální dědictví, díla moderní architektury, drobné památky v krajině, nevyužívané církevní památky, lidová architektura),
- d) tvorba metodik pro péči o historické a urbanistické struktury a jejich integraci do územního plánování a rozvojových aktivit společnosti, včetně zhodnocení významu nezastavěných a zastavěných území,
- e) začlenění problematiky nemovitého kulturního dědictví do vzdělávacích procesů na všech úrovních, tvorba výukových programů na datových nosičích a široká prezentace a zpřístupnění hodnot kulturního dědictví v kontextu národní identity prostřednictvím výstav a dalších forem prezentace výsledků, specializovaných map a komentovaných klasifikovaných a interpretovaných databází a www portálů s akcentem na jejich využití pro rozvoj regionů a cestovního ruchu,
- f) výzkum a vývoj metodik a nástrojů archeologie se zaměřením na původ a vývoj sídelních areálů.

Východiska pro program VaV:

Cílem bude vytvořit výsledky využitelné pro ochranu, identifikaci, prezentaci a edukaci v oblasti nemovitého kulturního dědictví, včetně historických sídel, kulturní krajiny a archeologických památek. Důraz je kladen na nejohroženější skupiny nemovitého kulturního dědictví, na památky regionálního významu a na nejohroženější typologické skupiny památek, zejm. industriální dědictví, díla moderní architektury, drobné památky v krajině, nevyužívané církevní památky, lidovou architekturu.

Výsledkem budou zejména specifické postupy využitelné pro oblast péče o nemovité kulturní dědictví – metodiky (postupy obnovy, údržby, konzervace), stavebně historické

průzkumy, specializované mapy s odborným obsahem, výsledky promítnuté do směrnic a předpisů nelegislativní povahy.

TP 1.2 Movité kulturní dědictví

- a) vytváření metodik, podkladů a pracovních postupů pro využití moderních technologií a materiálů v oblasti ochrany, konzervace a restaurování movitého kulturního dědictví pro jeho uchování a pro zkvalitnění systému péče o památky a sbírkové soubory, včetně knihovních a archivních fondů,
- b) výzkum a vývoj metodik identifikace, dokumentace, digitalizace a evidence movitého kulturního dědictví s využitím nových technologií, které posílí integraci ekonomického uplatnění kulturního dědictví ve společnosti a zvýší aktivní podíl na rozvoji národní identity jako součásti evropského kulturního prostředí,
- c) výzkum a tvorba metodik v oblasti ochrany nejohroženějších typologických skupin movitých kulturních památek s cílem vytvořit podmínky pro jejich systematickou záchranu a využití (typu ucelených sbírkových souborů zámeckých a klášterních fondů, funerálních památek, církevního mobiliáře, archeologických nálezů aj.),
- d) začlenění problematiky movitého kulturního dědictví do vzdělávacích procesů na všech úrovních, tvorba výukových programů na datových nosičích a široká prezentace a zpřístupnění hodnot movitého kulturního dědictví, které bylo předmětem aplikovaného výzkumu prostřednictvím výstav a dalších forem prezentace výsledků, specializovaných map a komentovaných klasifikovaných a interpretovaných databází a www portálů s akcentem na jejich využití pro rozvoj regionů a cestovního ruchu,
- e) tvorba metodik a aplikace moderních způsobů ukládání, uchovávání a manipulace s movitým kulturním dědictvím ve sbírkotvorných institucích.

Východiska pro program VaV:

Cílem bude vytvořit výsledky využitelné pro uchování, ochranu, prezentaci a edukaci v oblasti movitého kulturního dědictví, včetně historických knižních fondů a dokumentů. Důraz je kladen na respektování významu, rozmanitosti a bohatství dochovaného kulturního dědictví a na vytváření předpokladů pro doplňování a rozšiřování stávajících fondů a jejich zpřístupňování veřejnosti.

Výsledkem bude zejména využití specifických technologií a stanovení postupů pro oblast movitého kulturního dědictví - metodiky (postupy obnovy, údržby, konzervace), výsledky promítnuté do směrnic a předpisů nelegislativní povahy. Specifickými výsledky budou specializované databáze a mapy s odborným obsahem.

TP 1.3 Nehmotné kulturní dědictví

- a) aplikovaný výzkum v oblasti nehmotného kulturního dědictví zejména v oblasti lidové kultury a tradice, jazyka, hudby, divadla, filmu atd., včetně neprofesionálního umění,

- b) vytváření metodik a aplikace moderních technologií ve specifické oblasti uchování, dokumentace, digitalizace a evidence nemotného kulturního dědictví,
- c) prezentace nemotného kulturního dědictví prostřednictvím výstav, specializovaných map, včetně komentovaných, klasifikovaných a interpretovaných databází a www portálů, aplikace nejmodernějších poznatků ze sféry záchrany a uchování datových nosičů,
- d) začlenění problematiky nemotného kulturního dědictví do vzdělávacích procesů, včetně vzdělávání odborných pracovníků a pracovníků státní správy a samosprávy v rámci celoživotního vzdělávání.

Východiska pro program VaV:

Cílem bude vytvořit výsledky využitelné pro uchování, ochranu, edukaci a prezentaci jednotlivých druhů nemotného kulturního dědictví, především lidové kultury a tradice, jazyka, hudby, divadla, filmu atd., včetně neprofesionálního umění. Důraz je kladen na respektování významu, rozmanitosti a bohatství dochovaného nemotného kulturního dědictví, na vytváření předpokladů pro doplňování a rozšiřování stávajících fondů a jejich zpřístupňování veřejnosti.

Výsledkem budou zejména metodiky, specializované mapy s odborným obsahem, výsledky promítnuté do směrnic a předpisů nelegislativní povahy.

TP 1.4 Území s kulturně historickými hodnotami

- a) identifikace potenciálu exploatace kulturní krajiny, včetně jeho interakcí s harmonickým rozvojem sídel a využitím pro cestovní ruch,
- b) vývoj metodik a nástrojů pro optimální využívání kulturní krajiny a pro péči o dlouhodobě udržitelné zachování jejich kulturně historických hodnot,
- c) vývoj metodik a nástrojů pro specifikaci rozvojových strategií a režimu péče o historické zahrady a významné objekty krajinářské architektury s ohledem na ochranné režimy území a regionální specifika
- d) výzkum a vývoj metodik a nástrojů hodnocení a řízení rozvoje historických sídel a dopadů moderní architektury na kvalitu jejich kulturně historických hodnot,
- e) výzkum a vývoj metodik a nástrojů archeologie se zaměřením na proměny a exploataci kulturní krajiny,
- f) výzkum fenomenologických aspektů krajinného uměleckého díla a vytvoření metodik pro zachování odkazu českého zahradního umění a krajinářské architektury v rozvojových strategiích nezastavitelných území,
- g) prezentace hodnot historického urbanismu, kulturní krajiny a drobné krajinné architektury regionálního významu, jejich začlenění do vzdělávacích procesů.

Východiska pro program VaV:

Cílem je vytvořit výsledky využitelné pro ochranu, prezentaci a edukaci v oblasti historických sídel, zahradního umění, krajinářské architektury a kulturní krajiny obecně. Jejich základem bude analýza kompozičních principů v nejvýznamnějších komponovaných krajinách a návrh jejich ochrany regulací využívání území.

Výsledkem budou zejména specifické postupy – metodiky a postupy pro řízení a rozvoj historických sídel, pro aktualizaci náplně a funkcí krajinných celků a objektů zahradní architektury, pro sběr, archivaci a analýzu dat o udržitelnosti vegetačních prvků jako základních kompozičních prvků krajiny, pro hodnocení krajinného rázu s důrazem na kulturní hodnoty území, dále pak specializované mapy s odborným obsahem, výsledky promítnuté do směrnic a předpisů nelegislativní povahy.

HTP2: Historie a multikulturní společnost

TP 2.1 Vztah společnosti k historické paměti národa

- a) komparativní výzkum historické a sociálně kulturní kontinuity (diskontinuity) a její reflexe na historickém území českého (československého) státu a v širším evropském prostoru,
- b) vytváření metod dokumentace a prezentace paměťové kultury národa,
- c) vytváření nástrojů pro podporu udržování a rozvoje historického a kulturního vědomí národní identity.

Východiska pro program VaV:

Cílem je zachování a využití poznatků v oblasti historické a kulturní kontinuity či diskontinuity vývoje historického území českého (československého) státu, prezentace výsledků a jejich zpřístupňování veřejnosti.

Výsledkem budou metody a postupy, specializované databáze a mapy s odborným obsahem, výukové programy aj. a další specifické výstupy v oblasti prezentační a vzdělávací.

TP 2.2 Sociálně-kulturní aspekty národní identity

- a) aplikovaný výzkum českého jazyka,
- b) výzkum demografického vývoje v ČR a jeho sociálních, ekonomických, politických a kulturních důsledků (včetně komparace ve středoevropském prostoru),
- c) výzkum kulturních, ekonomických, sociálních a politických specifík regionů a formování regionálních a lokálních identit,
- d) výzkum sociálních, kulturních a uměleckých aspektů a důsledků vývoje procesu evropské integrace,
- e) výzkum potenciálních „etických rizik“ současné společnosti.

Východiska pro program VaV:

Cílem je zachování a využití poznatků v oblasti současného stavu, vývoje a regionálních specifík národního jazyka, dopadu nových informačních a mediálních technologií na společnost, dále pak v oblasti demografického vývoje v ČR a jeho sociálních, ekonomických, politických a kulturních důsledků, včetně aspektů souvisejících s procesem evropské integrace a etickými riziky.

Výsledkem budou zejména metodiky a postupy pro eliminaci rizik ve sledovaných oblastech, autorizovaný software, výsledky promítnuté do právních předpisů, norem, směrnic i předpisů nelegislativní povahy, specializované databáze a mapy s odborným obsahem.

TP 2.3 Kultura a kulturní tradice národností a menšin žijících na našem území

- a) výzkum historického vývoje a kultury menšin na historickém území a za hranicemi českého (československého) státu a jejich souvislostí v evropském kontextu,
- b) vytváření nástrojů pro identifikaci krizových jevů souvisejících se sociálními a kulturními specifiky menšin,
- c) výzkum menšin a jejich vztahu k majoritní společnosti v současnosti,

- d) vytváření nástrojů pro začlenění problematiky národností a menšin do vzdělávacího procesu, včetně vzdělávání pracovníků státní správy a samosprávy v rámci celoživotního vzdělávání.

Východiska pro program VaV:

Cílem je zachování a využití poznatků v oblasti historického a současného vývoje a kulturních specifik národností a menšin na historickém území českého (československého) státu. Důraz bude položen na regionální specifika jednotlivých oblastí, zejm. příhraničních.

Výsledkem budou zejména metodiky a postupy pro eliminaci rizik ve sledovaných oblastech, výsledky promítnuté do právních předpisů, norem, směrnic i předpisů nelegislativní povahy, specializované databáze a mapy s odborným obsahem.

TP 2.4 *Vzdělanost a vzdělávání jako součást kulturní identity národa*

- a) výzkum národní identity jako součásti primárního a terciárního vzdělávání s důrazem na moderní vzdělávací formy, propojení počátečního a dalšího vzdělávání s důrazem na multikulturní aspekty,
- b) výzkum národní identity jako součásti celoživotního vzdělávání.

Východiska pro program VaV:

Cílem je zachování a využití poznatků v oblasti vzdělanosti a vzdělávání jako součásti kulturní identity národa.

Výsledkem budou zejména metodiky a postupy pro oblast vzdělávání a vzdělávacích a vědeckých institucí, výsledky promítnuté do právních předpisů, norem, směrnic i předpisů nelegislativní povahy, edukační aj. programy.

HTP3: Technologie, postupy a materiály

TP 3.1 Moderní dokumentační, evidenční a prezentační technologie

- a) vývoj a aplikace počítačově asistovaných metod dokumentace a evidence památek,
- b) vývoj specializovaných map s obsahem identifikovaným s historickým, kulturním a společenským vývojem historického území českého státu, včetně všech oblastí kulturního dědictví,
- c) vývoj moderních prezentačních technologií.

Východiska pro program VaV:

Cílem tematické priority je zejména vývoj nového počítačově asistovaného systému evidence památek hmotného kulturního dědictví a dokumentů nehmotného kulturního dědictví. Dílčím cílem je dosažení plné funkčnosti systému do roku 2015 a jeho ověření naplněním dokumentací všech národních kulturních památek a jednotlivých památek světového kulturního dědictví ČR. Výsledek musí být schopen absorbovat zvyšování počtu záznamů tak, aby v roce 2030 bylo dosaženo úplné evidence všech památek ČR. Systém musí umožnit výměnu dat, podporovat vytváření tematicky orientovaných databází a GIS i zpřístupnění kulturního dědictví veřejnosti.

Dalším cílem priority pro časový horizont roku 2015 je vývoj specializovaných map s odborným obsahem, podporovaných komplexními geografickými informačními systémy (GIS), tematicky zaměřených na chráněná území, zejména na všechna území, chráněná jako památky světového kulturního dědictví a na významná území s kulturně historickými hodnotami ohroženými přírodními či průmyslovými a zemědělskými riziky.

TP 3.2 Technologie a systémy pro zvýšení ochrany hmotného kulturního dědictví

- a) zařízení, přístroje a systémy mapování prostředí a stavu hmotných památek,
- b) zařízení a systémy pro dálkový průzkum a dohled nad objekty kulturního dědictví,
- c) vývoj a ověření systému zvýšené ochrany sbírek.

Východiska pro program VaV:

Výsledkem výzkumu budou nástroje, vedoucí ke snížení výskytu ztrát a škod na kulturním dědictví, způsobených nepříznivými vlivy prostředí v exteriéru i interiéru památek, vandalismem, krádežemi, nevhodnou manipulací při přesunech, nevhodným návštěvnickým provozem, výjimečnými událostmi tak, aby bylo v roce 2015 dosaženo snížení škod o 40%.

Dílčím cílem priority je dále dosažení takového zvýšení znalostí přímých závislostí mezi poruchou či poškozením památky a okolními vlivy, které povedou k návrhu úpravy místních podmínek nebo jinému návrhu opatření ke zmírnění negativních důsledků zhoršeného prostředí, např. k úpravě návštěvnického provozu, technickému opatření apod.

TP 3.3 Materiály a technologie pro záchranu a zachování kulturního dědictví

- a) vývoj nových materiálů a technologií pro restaurování, konzervaci a údržbu památek,

- b) zhodnocení tradičních materiálů a technologií pro znovu zavedení do praxe,
- c) optimalizace procesu restaurování, konzervace a oprav hmotného kulturního dědictví,
- d) vývoj a aplikace nových materiálů a technologií pro preventivní památkovou péči,
- e) regionální zdroje historických materiálů.

Východiska pro program VaV:

Dílčím cílem priority je zvýšení účinnosti, ekonomické výkonnosti, šetrnosti, obnovitelnosti a kvality procesů památkové preventivní, restaurátorské i konzervační činnosti využitím inovací, založených na nových poznatcích o materiálech, na nanotechnologiích a aplikaci inteligentních materiálů, jakož i na znovu-zavádění vědecky ověřených úspěšných historických materiálů a postupů.

Očekává se vytvoření materiálně technologické základny komplexních památkových postupů pro renesanci vybraných historických řemesel (vč. vědeckých referencí), vhodných pro malé a střední podnikání, zejména při využití regionálních zdrojů surovin a tradic.

Specifickými výsledky budou navazující specializované mapy s odborným obsahem (např. lokálních ložisek historických surovin pro kompatibilní opravy a restaurování), funkční vzorky, užité vzory a certifikované metodiky pro konsolidaci, restaurování i preventivní památkovou péči.

TP 3.4 Diagnostika poškozování a životnost objektů kulturního dědictví

- a) vývoj nových přístrojů a nedestruktivních i šetrných destruktivních metod diagnostiky historických materiálů a objektů a jejich poruch,
- b) vývoj a ověření postupů hodnocení bezpečnosti, trvanlivosti a ekonomických aspektů současných i historických materiálů a technologií pro památkovou péči,
- c) vývoj a ověření nástrojů pro sběr, archivaci, analýzu a prevenci poruch historických materiálů a konstrukcí,
- d) vývoj odborných postupů záchrany kulturního dědictví ohroženého záměrnými či nezáměrnými hrozbami.

Východiska pro program VaV:

Výzkum bude směřovat k vytvoření veřejně přístupné vědecké reference a metodiky zjištění skutečně dosahované životnosti hmotného kulturního dědictví v kontextu historických restaurátorských a konzervačních zásahů a jejich nákladovosti pro plánování optimálních programů intervencí na památkových objektech.

Budou vyvinuty veřejně přístupné metodiky, postupy a směrnice preventivních opatření a následných činností na kulturním dědictví v rizikových oblastech.

Vyvinuté diagnostické nedestruktivní metody a techniky umožní úspory 15% typických nákladů na technické průzkumy zděných a dřevěných konstrukcí v úrovni roku 2015.

TP 3.5 Vývoj nových technologií pro inventarizaci, digitalizaci fondů knihoven, archivů a muzeí, tvorbu databází a jejich zpřístupnění

- a) vývoj nových metodik a technologií pro identifikaci a inventarizaci sbírkových předmětů a dokumentů,

- b) vývoj nových metodik a technologií na ochranu, restaurování a konzervaci nosičů digitálních informací,
- c) výzkum a vývoj nástrojů pro snadné vyhledávání a orientaci v digitálních datech a pro budování velkokapacitních úložišť dat pro oblast kulturního dědictví,
- d) vývoj a aplikace programů pro propojení informačních sítí mezi institucemi v oblasti kulturního dědictví.

Východiska pro program VaV:

Výsledkem priority budou technologie ochrany, zpřístupnění a využití kulturního dědictví v knihovnách, archivech a muzeích, včetně nových metodik a technologií na ochranu, restaurování a konzervaci nosičů digitálních informací, zahrnujících i dokumenty nehmotného kulturního dědictví.

TP 3.6 **Infrastruktura pro vědeckou a technologickou podporu zachování národní a kulturní identity**

- a) vývoj a ověření aplikace infrastruktury pro podporu rutinních zařízení pro záchranu a zachování národní a kulturní identity,
- b) výzkum a vývoj oborových standardů vyhodnocování a interpretace dat z mapování a speciálních průzkumných metod.

Východiska pro program VaV:

Výzkum a vývoj přinese technologie, metodiky a funkční vzorky, směřující k vybudování základů operativní a vysoce kvalitní národní sítě infrastruktury pro vědeckou a technologickou podporu zachování národní identity, schopnou zapojení do mezinárodní spolupráce a tvořící konzultační centra pro rutinní laboratoře a výzkumná pracoviště.

Významným výsledkem budou schválené postupy a oborové standardy vyhodnocování a interpretace dat z mapování a speciálních průzkumných metod, včetně standardizace metodiky záchranných aktivit pro zásahy v terénu v případech nouze, kritických situací a nepřemístitelnosti ohroženého kulturního dědictví.

HTP4: Prostředí pro rozvoj umění a uchování kulturního dědictví

TP 4.1 Prostředí pro rozvoj umění a uchování kulturního dědictví

- a) výzkum specifických znaků regionálních a lokálních kulturních aktivit, charakteristika vývojových trendů a odhalení rizik dalšího vývoje, včetně výzkumu důsledků postupu orgánů veřejné správy zaměřených na podporu kulturních aktivit a péči o kulturní dědictví,
- b) výzkum a vývoj metodik zmírňování vlivu globálního prostředí na způsob života a stav kultury, zájmové činnosti a neprofesionální umělecké tvorby v regionech s dosud živou kulturní tradicí,
- c) výzkum a vývoj metodik hodnocení společensko-kulturních dopadů současné živé kultury a umění na rozvoj demokratické společnosti a zlepšování přístupu ke kulturním statkům,
- d) výzkum a vývoj nástrojů pro sledování a hodnocení multiplikačních ekonomických efektů kulturní a umělecké činnosti a využívání kulturního dědictví, včetně výzkumu důsledků změn majetkové struktury, právního postavení a typu subjektů působících v oblasti kultury.

Východiska pro program VaV:

Cílem je vytvořit výsledky využitelné k efektivnější organizaci a financování živé kultury a umění s důrazem na regionální kulturní aktivity, vytvořit metodiky relevantní pro činnost orgánů veřejné správy a kulturních institucí v této oblasti, výzkum vlivu globálního prostředí na rozvoj národní kultury a výzkum multiplikačních efektů kulturní a umělecké činnosti. Výsledkem budou metodiky, výsledky promítnuté do směrnic a předpisů nelegislativní povahy, analytické podklady a doporučení.

8. Návaznosti koncepce na operační programy, dlouhodobé základní směry výzkumu a návrhy výdajů státního rozpočtu

Návaznosti příslušné průřezové koncepce a zabezpečení těchto návazností (opatření – gestoři, termíny, indikátory plnění):

- a) *na operační programy realizace politiky soudržnosti EU: OP Výzkum a vývoj pro inovace, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a OP Podnikání a inovace*

U všech tří Operačních programů:

- Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI)
- Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK)
- Podnikání a inovace (OP PI)

se nepředpokládá specifické zaměření a zvýhodnění společenskovedního výzkumu.

U OP VaVpI, popř. OP VK není vyloučeno, že některé individuální projekty budou za oblast národní a kulturní identity podány, ale vzhledem ke stavu přípravy OP VaVpI a realizace OP VK není možné v současné době vazbu koncepce na tyto programy blíže komentovat.

- b) *na aktualizované Dlouhodobé základní směry výzkumu (DZSV)*

Viz část 5a) této koncepce.

- c) *v návrzích výdajů na VaV ze státního rozpočtu v jednotlivých letech realizace průřezové koncepce*

Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity do r. 2015 bude realizována účelovou podporou výzkumného programu Národní a kulturní identity v letech 2011-2015.

Ve střednědobém výhledu výdajů na výzkum a vývoj pro kapitolu MK na rok 2011 schváleném usnesením vlády č. 793/2008 se na realizaci výzkumného programu Národní a kulturní identity navrhuje objem 350 mil. Kč. Předpokládané změny výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj pro MK v r. 2011 a výdaje na další období let 2012-2015 jsou komentovány v kapitole 6 a) ii). V tabulce je uveden plánovaný objem výdajů na realizaci koncepce (včetně institucionálních výdajů – viz kap. 6.1), který může být dále upravován v závislosti na potřebách státu a na možnostech státního rozpočtu ČR.

(v tis. Kč)

	2011	2012	2013	2014	2015
Účelová (programová) podpora	366 324	425 000	425 000	425 000	425 000
Institucionální podpora	59 094	0	0	0	0
Celkem z kapitoly MK	425 418	425 000	425 000	425 000	425 000

Pozn. Tabulka ve sloupci r. 2011 nezahrnuje výdaje na výzkumné programy DB, DC, DD, DE, které končí v r. 2011, včetně výdajů na jejich hodnocení (celkem 10 576 tis. Kč) a dále výdaje na hodnocení institucionální podpory končících výzkumných záměrů (900 tis. Kč). Střednědobý výhled výdajů kapitoly na r. 2011 schválený UV č. 793/2008 je o tyto výdaje v příslušných závazných ukazatelích vyšší.

9. Morální a etické problémy ve výzkumu národní a kulturní identity

V rovině morální a etické je významným úkolem, spjatým s oblastí výchovy, čelit nebezpečí, že se národní identita stane odrazovým můstkem pro stereotypní předsudky a pro dehonestaci jiných identit a kultur. Pozitivně vyjádřeno, kulturní identitu je třeba rozvíjet jako otevřenou vzájemnému obohacování.

Etické problémy souvisejí nejčastěji se skutečností, že výzkum a dokumentace jevů tradiční lidové kultury jsou založeny na kontaktu s jejím nositelem, respondentem, který nemá vždy zájem identifikovat se a přeje si z různých důvodů zůstat v anonymitě. Dochází tak ke střetu požadavků na věrohodnost a na ochranu osobních údajů. Druhá skupina problémů souvisí s předpokládanými výzkumy etnických a jiných menšin a dalším využitím získaných poznatků v návrzích pro státní správu a samosprávu (zachování anonymity, informace o sociálním postavení, osobní údaje). Etické problémy mohou nastat též při přehnaném zájmu o zisk záznamů z osobních zážitků, konfesí, postojů k jiným osobám, příbuzným apod. Taková situace nastává zpravidla při spolupráci studentů či dobrovolných spolupracovníků, kteří mají krátkodobé životní zkušenosti, anebo pocházejí z jiného prostředí.⁶

Morální problémy se vztahují k vlastní profesionalitě odborníků, kteří realizují výzkumné projekty a v jejich rámci provádějí soukromé výzkumy, jejichž výsledky pak prezentují. Morální problémy se vztahují také k výběru samotných témat výzkumu, zejména pokud se dotýkají neprofesionální umělecké tvorby handicapovaných nebo seniorů.⁷

K problematickým oblastem náleží též uplatňování autorských práv například k ověřovaným technologickým postupům, k výrobě vzorů předmětů pro trh, při tvorbě scénářů expozic, putovních výstav, interaktivních programů, při využívání děl anonymních autorů fotografií, zvukových záznamů, katalogizačních záznamů ke sbírkám. Analogické problémy mohou nastat též v oblasti vlastnictví a odborného zpracování sbírkových předmětů, historických knihovních fondů a movitých památek a zejména jejich prezentace ve veřejně přístupných databázích.

Hodnotící komise bude při posuzování projektů respektovat příslušné části Doporučení k Evropské chartě pro výzkumné pracovníky, k níž ČR přistoupila v roce 2006, zejména v části Etické zásady a profesní zodpovědnost, kde se odkazuje na uznané etické postupy a základní etické zásady vhodné pro jejich obory a etické normy uvedené v různých národních, odvětvových nebo institucionálních etických kodexech.⁸

⁶ Aby byla ochráněna osobnost respondenta, bude všem řešitelům přijatých projektů doporučena metodika nakládání s osobními údaji respondentů, naposledy zveřejněná v publikaci M. Vaňka a kol. („Orální historie. Metodické a technické postupy. Palackého univerzita Olomouc, 2003). Při hodnocení výstupů z projektů bude této části pramenů věnována mimořádná pozornost zejména v návaznosti na ochranu osobních údajů, kterou zajišťují příslušné právní předpisy.

⁷ Toto jsou dvě skupiny problémů, které bezprostředně souvisejí s osobností řešitele, kterou nemusí posuzovatel odhadnout na počátku.

⁸ V části „profesní zodpovědnost“ je uvedeno, že metody sběru a analýzy dat, výsledky a případně i podrobné údaje by měly být přístupné vnitřnímu a vnějšímu přezkoumání, kdykoli to bude nutné.

10. Kontrola a hodnocení realizace koncepce

Kontrolu a hodnocení realizace Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity do r. 2015 bude provádět MK:

1. standardně každoročním hodnocením na úrovni poskytovatele - tzn. hodnocením výzkumných aktivit (programových projektů, výzkumných záměrů končících v r. 2011) a jejich výsledků v souladu se zákonem č.130/2002 Sb. a platnou Metodikou hodnocení výzkumu a vývoje a jejich výsledků. První hodnocení bude provedeno v r. 2012, výsledky hodnocení budou předmětem hodnotících protokolů schvalovaných poskytovatelem, verifikované výsledky výzkumu budou předány do Informačního systému výzkumu a vývoje – RIV.
2. etapovými zprávami o realizaci koncepce předloženými Radě pro výzkum a vývoj v termínu do 30. listopadu 2012 a do 30. listopadu 2014
3. závěrečnou zprávou o realizaci koncepce předloženou vládě ČR po předchozím projednání Radou pro výzkum a vývoj do 30. listopadu 2016.

11. Další nároky a požadavky

V oblasti humanitních věd je obtížné, v některých případech nemožné, odlišit základní a aplikovaný výzkum, a to jak z hlediska metodologie výzkumu, tak z hlediska cílů výzkumu. Toto zjištění odpovídá mezinárodním zkušenostem. Kromě toho se aplikovaný výzkum ve společenských, humanitních a uměleckých oblastech zčásti překrývá s jinými oblastmi (např. oblast materiálů a technologií při ochraně movitého kulturního dědictví apod.).

Svědčí o tom také struktura dosavadních projektů řešených v oblasti kultury (příčemž situace obecně v humanitních a společenských vědách je obdobná). Drtivá většina projektů je deklarována jako základní výzkum (86,8%) a pouze malá část jako výzkum aplikovaný (12,5%) nebo průmyslový (0,7%). Přitom je zřejmé, že mnohé projekty základního výzkumu produkují výsledky s vyšší aplikovatelností než projekty aplikovaného výzkumu. To přirozeně zkrsluje potenciál výkonu výzkumu v oblasti kulturního dědictví. Jedná se zejména o projekty s výsledky použitelnými pro zachování památek (technologie, materiály), s návrhy metodik, které však často končí nevyužití.

V obecné poloze je mezi výsledky základního výzkumu a mezi výsledky aplikovaného výzkumu a vývoje jeden zásadní rozdíl. **Výsledky aplikovaného výzkumu a vývoje jsou určeny pro využití v nových nebo značně zdokonalených výrobcích, postupech nebo službách (v praxi) a jejich forma musí proto umožnit zjištění, zda byly či nebyly využity.** U výsledků základního výzkumu prováděného za účelem získání nových vědomostí o základních principech jevů nebo pozorovatelných skutečností, která není primárně zaměřena na uplatnění nebo využití v praxi, proto stačí jejich publikování. Publikování ale neumožňuje zjistit, zda publikovaný poznatek byl využit v praxi (v inovacích výrobků, postupů nebo služeb), a proto nejsou publikace výsledkem aplikovaného výzkumu a vývoje.

Aplikovaný výzkum ve smyslu předkládané meziřesortní koncepce, která musí zohlednit obory zařazené do Národního referenčního rámce excelence (NRRE), mnohdy využívá metody v zásadě shodné se základním výzkumem, a to experimentální, historiografické a teoretické, směřuje však především k vyřešení otázek využitelných v praxi.

Standardní výsledky⁹

Standardní (obecně platné) výsledky VaV jsou uvedeny v návrhu Metodiky hodnocení výzkumu a vývoje a jeho výsledků 2008 a budou platit od roku 2009.

Z hlediska koncepce budou některé definice obecně platných výsledků vyžadovat upřesnění (což je jedním z cílů koncepcí realizujících Reformu). Vzhledem k předpokládané době předložení návrhu programu MK (v polovině popř. třetím čtvrtletí r. 2009) budou tyto navržené změny předmětem změn struktury údajů IS VaV v první polovině r. 2009.

Specifické výsledky

V souladu s Reformou: „doplňkové cíle podpory VaV, např. propagace a popularizace jeho výsledků, zajištění transferu poznatků atd. nelze hodnotit a podporovat plošně jako doposud (skutečné výsledky jsou pak minimální a neodpovídají vynaloženým prostředkům), ale účelově formou programů s jasně stanovenými cíli, předpokládanými výsledky (odlišnými

⁹ Standardní a specifické výsledky – používaná terminologie Reformy.

od standardních výsledků VaV) a kritérii jejich úspěšnosti či neúspěšnosti.“ Součástí koncepce a navazujícího programu MK budou proto i specifické výsledky.

Výsledky základního výzkumu, které budou uznány pouze společně s výsledky aplikovaného VaV

Součástí programu a jeho projektů mohou být i výsledky základního výzkumu, ale nikoliv jako samostatné, ale pouze doplňkové. Část řešení projektu může (je-li to potřebné) řešit otázky základního výzkumu, ale jeho výstupy projekt nemůže skončit, cílem programu i projektů jsou výsledky aplikovaného výzkumu.

12. Postup přípravy koncepce

V souladu s usnesením vlády č. 287 ze dne 26. března 2008, kterým byla vládou ČR schválena Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR, bodem usnesení II. 6. zahájilo Ministerstvo kultury práce na přípravě Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity do r. 2015 vycházející z této reformy s termínem předložení koncepce vládě ČR do 30. listopadu 2008.

Pro přípravu koncepce, na základě kandidátů nominovaných Radou pro výzkum a vývoj, Akademií věd České republiky, Českou konferencí rektorů, Radou vysokých škol a odbornou veřejností, byl k datu 16. dubna 2008 ustanoven poradní orgán ministra kultury – Rada ministra kultury pro výzkum (RMKPV). Složení RMKPV, statut a jednací řád byly schváleny interním Příkazem ministra kultury č. 17/2008 a jsou zveřejněny na webové stránce Ministerstva kultury v části Výzkum a vývoj. RMKPV zahájila svoji činnost a práce na koncepci na svém prvním zasedání dne 30. dubna 2008, současně byly schváleny termíny zasedání RMKPV do listopadu r. 2008.

Ministerstvem kultury byl na základě výzvy k podání nabídek (zakázka malého rozsahu) ze dne 18. dubna 2008, doručené okruhu 5 vyzvaných dodavatelů, a vyhodnocení došlých nabídek vybrán odborný konzultant a zpracovatel finálního návrhu Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity do r. 2015 - Univerzita Jana Amose Komenského Praha, s.r.o. (UJAK). RMKPV na svém prvním zasedání dne 30. dubna 2008 vyjádřila souhlas s uzavřením smlouvy o dílo s vybraným zpracovatelem koncepce, smlouva byla uzavřena dne 6. května 2008.

RMKPV a UJAK při přípravě návrhu koncepce vycházely z níže uvedených informačních zdrojů:

- a) Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR schválené usnesením vlády č. 287 ze dne 26. března 2008;
- b) Osnovy a postupu přípravy koncepcí výzkumu a vývoje schválené na 232. zasedání Rady pro výzkum a vývoj ze dne 11. 4. 2008 (osnova);
- c) rešerše „Aplikovaný společenskovední výzkum“ zpracované Technologickým centrem AV ČR v březnu r. 2008;
- d) podkladů a námětů oslovených odborných institucí, které v oborech Národního referenčního rámce excelence realizují výzkum a vývoj;
- e) vlastních podkladů členů Rady ministra kultury pro výzkum;
- f) doporučení vedení Ministerstva kultury.

Pro přípravu koncepce byl na 1. zasedání RMKPV dne 30. dubna 2008 přijat níže uvedený harmonogram zasedání RMKPV pro rok 2008. Návazně na zasedání, usnesení RMKPV na těchto zasedáních a zadaných úkolech pro členy RMKPV a Ministerstvo kultury a dále dle stanovisek Rady pro výzkum a vývoj UJAK zpracovával pracovní verze koncepce. Etapové výsledky prací jsou uvedeny u jednotlivých termínů zasedání RMKPV.

1. zasedání: 30. dubna 2008 – zahájení prací, předání podkladů – výše uvedených informačních zdrojů, stanovení garantů pro jednotlivé HTP v kapitole 7,
2. zasedání: 15. května 2008 – projednání 0.1. pracovní verze koncepce,

3. zasedání: 29. května 2008 – byla schválena pracovní verze 1.0, která byla Ministerstvem kultury v souladu s bodem 4c) osnovy dne 2. června 2008 předložena Radě pro výzkum a vývoj k posouzení souladu navrhované koncepce s Dlouhodobými základními směry výzkumu (tato pracovní verze koncepce akcentovala zejména část vymezení cílů koncepce, tematických priorit a navrhovaných výsledků výzkumu a vývoje v souladu s navrhovanou koncepcí. Ostatní části měly být – jak v materiálu uvedeno – v dalších etapách prací na koncepci dopracovány),
4. zasedání: 26. června 2008 – RMKPV se zabývala připomínkami Rady pro výzkum a vývoj ze dne 20. června 2008 k návrhu pracovní verze 1.0, byl schválen harmonogram prací RMKPV a Ministerstva kultury do dalšího zasedání pro zpracování chybějících kapitol dle bodů 5), 6), 8) 10) a dopracování kapitoly dle bodu 11)- specifické výsledky pro výzkumný program Národní a kulturní identity, který bude vycházet z této koncepce, byl zadán úkol prověřit zájem o realizaci této koncepce formou veřejných zakázek ve výzkumu a vývoji,
5. zasedání: 31. července 2008 – RMKPV přijala usnesení, že s ohledem na výsledek analýzy potenciálního zájmu o veřejné zakázky ve výzkumu a vývoji bude koncepce realizována jedním programem formou veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji, s tím souvisí změny v kapitole 7) v HTP4 a v návazných částech koncepce. Dále se RMKPV usnesla, že garantí HTP v kapitole 7) přeformulují předměty a dílčí cíle tak, aby byly využitelné pro přípravu navazujícího výzkumného programu. RMKPV se usnesla na nutné úpravě SWOT analýzy v kapitole 3) ve vazbě na kapitolu 7),
6. zasedání : 28. srpna 2008 – RMKPV schválila pracovní verzi 2.0 koncepce, která byla 5. září 2008 předložena do vnitřního připomínkového řízení. Současně byla tato verze koncepce s žádostí o stanovisko v předpřipomínkovém řízení předložena resortům, které byly společně s Ministerstvem kultury v rámci vlastních resortních výzkumných programů poskytovateli podpory na řešení výzkumných aktivit v oblasti společenských a humanitních věd - MŠMT, AV ČR, MZV, MPSV, MMR, MV, MO, MZe, MŽP a MD,
7. zasedání: 18. září 2008 – vypořádání připomínek z vnitřního připomínkového řízení a došlých stanovisek oslovených resortů, RMKPV schválila pracovní verzi 3.0, která byla dne 30. září projednána poradou vedení MK a následně odeslána do vnějšího připomínkového řízení,
8. zasedání: 23. října 2008 – vypořádání připomínek z vnějšího připomínkového řízení RMKPV, UJAK na základě vypořádání připomínek zpracoval a předložil MK do 31. října 2008 finální verzi koncepce,
9. Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity do r. 2015 byla dne 14. listopadu 2008 předložena vládě ČR k projednání na schůzi vlády dne 26. listopadu 2008.

Přílohy

1. Aplikovaný společenskovední výzkum – rešerše (Kristina Kadlečíková, Technologické centrum AV ČR, Praha 2008).
2. Dodatek k analýze stavu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity v zahraničí.
3. Mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích v oblasti národní a kulturní identity – projekty řešené v 6. RP EU.

Příloha č.1

**Aplikovaný společenskovední výzkum – řešerše
(Kristina Kadlečíková, Technologické centrum AV ČR, Praha 2008)**

Příloha č.2

Dodatek

k analýze stavu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity v zahraničí

Itálie

Současný výzkum stále vychází z koncepce schválené v roce 1998, založené na následujících směrech:

- A. Starobylé zdroje: znalost a datování (v kontextu území a času)
 - A.1 Průzkum území a objektů kulturního dědictví (dálkový průzkum, topografie a kartografie, počítačově podporované výkopové systémy, čidla pro sběr dat o objektech a prostředí, převodníky dat).
 - A.2 Geofyzikální a mechanický průzkum (standardizace geofyzikálních metod a zaměřování, vývoj mikrogeofyzikálních metod, vývoj metod sledování seismické odezvy v památkových oblastech).
 - A.3 Geografické informační systémy (vytváření multimediálních databází).
 - A.4 Určování stáří (nukleární metody, termoluminiscenční datování, jiné metody).
 - A.5 Metody analytického určení provenience a užití zdrojů (kovy, kámen, keramika a sklo, organické materiály).
- B. Architektonické dědictví a umělecké památky: analýza, diagnostika a restaurování
 - B.1 Nové metodiky fyzikálně-chemického popisu materiálůvých složek movitých památek (vývoj a aplikace analytických metod povahy a struktury uměleckých děl, vývoj nedestruktivních technik, vytváření mobilních jednotek – návrh a vývoj prototypů).
 - B.2 Nové diagnostické systémy pro popis stavu konzervace movitých památek (příčiny zkázy materiálu, identifikace parametrů určujících typ a stupeň degradace, vývoj technik pro umělé stárnutí různých materiálů).
 - B.3 Stav ochrany budov: nové diagnostické metody (historické průzkumy, numerické a fyzikální modely, prohlídky a monitorování).
 - B.4 Nové metodiky ošetřování a ochrany předmětů (nové technologie čištění, vývoj konsolidačních, lepicích a tmelících materiálů, vývoj fyzikálních metod ochrany restaurovaných památek, vývoj ochranných látek, vývoj restaurátorských technik, zdroje světla a citlivost památek, biotické poškození).
 - B.5 Nové metodiky konstrukčního restaurování (chování historických konstrukcí a jejich výstavba v minulosti, výroba a zpracování historických materiálů, nové kovové materiály pro restaurování).
 - B.6 Technické regulativy pro restaurování architektonického dědictví (kritická analýza situace, určení změn zatížení, podmínky kompatibility).
- C. Dědictví na papíře: analýza, diagnóza a restaurování
 - C.1 Výzkum složení, ochrany a užití papírových materiálů: metodika restaurování italských knih a dokumentů (zrychlené stárnutí moderních papírových nosičů, optimalizace odkyselovacích technik pro hromadnou ochranu, definice a využití konsolidačních látek, vlivy ochrany proti hmyzu, optimalizace prostředí skladů, čítáren, výstavních skříní, elektronické restaurování a obnova dokumentů, ochrana inkoustů).
 - C.2 Výzkum a ochrana dokumentačního materiálu na jiných než papírových nosičích: pergamen, papyrus.
- D. Biologické archivy

- D.1 Analýza a ochrana biologické rozmanitosti.
- D.2 Historie lidských ekosystémů jako kulturního dědictví.
- D.3 Studie a metodiky klasifikace, čtení a interpretace etnoantropologických odkazů a jejich územní kontexty.

E. Muzea: projekty, řízení a správa, prospěch

- E.1 Muzeální kulturní projekty.
- E.2 Muzejnictví: systémy a modely správy.
- E.3 Soustavy muzeí.
- E.4 Katalogizace, konzervace a restaurování vědeckého dědictví.
- E.5 Italské vědecké instituce, laboratoře a archivy.

Z přehledu je zřejmé, že koncepce nerozlišuje mezi různými typy výzkumu a prolíná se v ní základní výzkum s aplikovaným i s vývojem. Koncepce byla připravována již s ohledem na potenciální výzkumné kapacity, seznam hlavních účastníků byl součástí dokumentu. Inovovaná italská koncepce zachovává hlavní strukturu a v podtématech reaguje na současné vývojové trendy (nano-technologie, změny klimatu apod.)

Rakousko (doplnění rešerše TC AV ČR)

Zájmová skupina kulturní dědictví národní Rakouské stavební technologické platformy zpracovala v únoru 2007 strategický dokument nazvaný „Monitoring Maintenance Management“ (MMM), jehož účelem je, kromě koordinovaného zapojení Rakouska do evropských výzkumných aktivit, též dosažení lisabonských politických cílů.

V jednotlivých oblastech výzkumu jsou definována podtémata, orientovaná na aktuální i dlouhodobé problémy zachování kulturního dědictví:

A. Monitorování

- A. 1 Dálkové snímání dat a správa památek
- A. 2 Monitorování emisí – využívání alternativních paliv v historických objektech
- A. 3 Monitorování vnitřního prostředí a alternativní vytápění
- A. 4 Monitorování historických objektů
- A. 5 Laserové a optické technologie

B. Technologie záchrany a zachování památek

- B. 1 Vápenné technologie
- B. 2 Záchrana a zachování povrchů památek
- B. 3 Povrchové ochranné a čisticí vrstvy
- B. 4 Kovy a koroze
- B. 5 Kámen a kamenné prvky
- B. 6 Betonové památky a technologie
- B. 7 Vzlínající vlhkost a ochrana proti vodě
- B. 8 Sklo, zrcadla, mosaiky

C. Správa a řízení

- C. 1. Inventarizace / archivování
- C. 2. Znalostní databáze
- C. 3. Zdokonalení vnitřních správních, plánovacích a návštěvnických procesů

D. Horizontální témata

- D. 1. Rizikový management
- D. 2. Energetická efektivnost historických budov
- D. 3. Standardizace
- D. 4. Ekonomické aspekty zachování a užívání památek

- D 5. Dostupnost pro handicapované návštěvníky
- D 6. Kontrola jakosti v restaurátorské a konservátorské praxi
- D 7. Školení a zvyšování kvalifikace (e-learning, m-support, atd.)

Norsko

Na norském příkladu jsou zajímavé zejména cíle, které jsou silně ovlivněny přístupem řídicího ministerstva pro životní prostředí. Koncepce byla přijata v roce 1998. Témata výzkumu jsou formulována jako státní zakázky pro sledování a vyhodnocování plnění těchto cílů, tedy především na inventarizaci, monitorování, zhodnocení a vytváření softwarových podpor pro inspekci, správu a udržovací práce na památkách:

- potlačit zanikání objektů a prostředí kulturního dědictví v důsledku odstranění, destrukce nebo zanedbané údržby tak, aby v roce 2020 nebylo vyšší než 0,5% ročně,
- reprezentativní výběr objektů a prostředí kulturního dědictví bude zachován ve stavu, který odpovídá roku 1998. Chráněné budovy, hodnotné kulturní dědictví a prostředí budou zabezpečeny a běžně udržovány do roku 2020,
- geografická, sociální, etnická a historická šíře chráněných objektů a prostředí kulturního dědictví bude zlepšeno tak, že slabě reprezentované nebo chybějící hlavní kategorie budou zastoupeny v roce 2004 více položkami než v roce 1998.

Nová norská koncepce byla zpracována pro léta 2004 až 2014.

Vzhledem k některým specifickým zaměření Meziřesortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity do r. 2015 uvádíme též následující přehled nevýzkumných **digitalizačních iniciativ na evropské půdě.**

Evropská digitální knihovna

Jedním z příkladů evropských iniciativ je projekt Evropská digitální knihovna (dále jen EDL). Jedná se o cílený projekt podporovaný Evropskou komisí, který je koordinován Německou národní knihovnou. Projekt EDL je postaven již na existující Evropské knihovně, jejíž provoz a přístup k elektronickým zdrojům zajišťuje CENL (Conference of European National Librarians). Vznik projektu EDL je odpovědí na žádost komisařky pro informační vědu a média Viviane Redingové, která zazněla na konferenci CENL v Luxemburgu 29. července 2005. Realizace projektu EDL byla zahájena v červenci roku 2006. Jeho cílem je integrace a propojení bibliografických katalogů a kolekcí digitálních sbírek národních knihoven evropských států v multijazyčné podobě, ochrana a archivace digitálních zdrojů a podpora digitalizace. Tento projekt spadá pod skupinu programů **eContentplus Programme**, které jsou určeny specializovaným okruhům týkajících se především veřejného sektoru, vzdělávání a digitálních knihoven.

Minerva

Do skupiny programů eContentplus Programme patří kupříkladu programy Minerva a Minerva Plus. Minerva je síť zajištěná vládami členských států EU, která se zaměřuje na koordinaci národních digitalizačních programů, na vytváření platných pravidel, doporučení a příruček pro digitalizaci, dlouhodobý přístup a uchovávání dat. Minerva Plus je od roku 2004 rozšířením a pokračováním programu Minerva. Účastníkem za Českou republiku je Ministerstvo kultury ČR. Od roku 2006 je program Minerva rozšířen o program Minerva eC. Toto konsorcium se věnuje hodnocení digitalizačních aktivit, poskytuje společné investory a experty z celé Evropy, shrnuje výsledky dosažené programem Minerva. Cílem tohoto programu je vytvářet přidanou hodnotu produktů a služeb na Evropské úrovni, podporovat a rozvíjet podvědomí o národním umění, přispívat k překonání roztržičnosti a duplikace

digitalizačních aktivit v kultuře a vědě a maximalizovat spolupráci členských zemí. Z České republiky je zde zastoupena např. Národní galerie v Praze, Národní knihovna České republiky, Národní muzeum, Národní technické muzeum nebo Moravské zemské muzeum.

Iniciativa i2010: Digital Libraries

i2010: Digital Libraries je „vlajkovou lodí“ Evropské komise pro celkový vzestup „digitálních aktivit“. Cílem iniciativy je vytváření různorodého kulturního a vědeckého dědictví, použitelného online pro pracovní potřeby, studium a volný čas. Je postavený na evropském kulturním a vědeckém bohatství. Iniciativa se skládá ze dvou částí: kulturní a vědecké. Pro realizaci digitálních technologií, k rozšíření a pro snadný přístup k informacím je nutné zajistit tři kroky:

- Online přístupnost – předpoklad pro maximální využití vědeckými pracovníky i veřejností.
- Digitalizace – digitalizovat kolekce publikovaných prací pro jejich širší využití v informační společnosti.
- Ochrana a uchování – zabezpečení obsahu prací pro budoucí generace.

V iniciativě i2010: Digital Libraries je Česká republika zastoupena Ministerstvem kultury.

TEL-ME-MOR

Na projekt EDL navázal projekt TEL-ME-MOR, který byl zaměřen na šíření a prezentaci vědeckovýzkumných informací v digitální podobě. Program byl určen především novým členským zemím EU. Evropská knihovna poskytuje prostřednictvím portálu přístupy do jednotlivých národních katalogů a digitálních knihoven. V současnosti jsou přístupné bibliografické katalogy a digitální knihovny z více než 33 států Evropy včetně České republiky. Zástupcem ČR je Národní knihovna ČR s digitální knihovnou Kramerius (bohužel jenom v české verzi) a Manuscriptoriem, souborným katalogem ČR, katalogem Národní knihovny ČR a Českou národní bibliografií.

ENRICH

Jedná se o historicky první projekt programu eContentplus s českým koordinátorem, kterým je Národní knihovna České republiky. Jeho cílem je poskytnout jednotný přístup k roztroušeným digitalizovaným sbírkám historických dokumentů ze sbírek evropských kulturních institucí a vytvořit sdílené virtuální výzkumné prostředí, zejména pro studium rukopisů, ale i prvotisků, vzácných tisků a dalších historických dokumentů. Řešení projektu je založeno na existující digitální knihovně Manuscriptorium (<http://www.manuscriptorium.eu>), která v současné době sdružuje data pocházející ze 46 sbírek pocházejících z České republiky a ze zahraničí.

Příloha č.3

Mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích v oblasti národní a kulturní identity – projekty řešené v 6. RP EU

Oblast	Název projektu	Účastník
7. Citizens and governance in a knowledge-based society	EFFICIENT AND DEMOCRATIC GOVERNANCE IN A MULTI-LEVEL EUROPE	UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
7. Citizens and governance in a knowledge-based society	EFFICIENT AND DEMOCRATIC GOVERNANCE IN A MULTI-LEVEL EUROPE	USTAV MEZINARODNICH VZTAHU PRAHA
7. Citizens and governance in a knowledge-based society	NEW MODES OF GOVERNANCE	INSTITUTE OF SOCIOLOGY OF THE ACADEMY OF SCIENCES OF THE CZECH REPUBLIC
2. Information society technologies	Metadata Enhanced Digital Camera with Universal Format for Multiple Broadcast, D-Film and E-Cinema Applications	UNIVERSAL PRODUCTION PARTNERS S.R.O.
7. Citizens and governance in a knowledge-based society	Eastern Enlargement - Western Enlargement. Cultural Encounters in the European Economy and Society After the Accession	MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNE
2. Information society technologies	Metadata Enhanced Digital Camera with Universal Format for Multiple Broadcast, D-Film and E-Cinema Applications	UNIVERSAL PRODUCTION PARTNERS S.R.O.
2. Information society technologies	Ministerial NETWORK for Valorising Activities in digitisation PLUS	MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY
2. Information society technologies	The Future of Identity in the Information Society	MASARYKOVA UNIVERZITA
2. Information society technologies	Network of Excellence on Digital Libraries	MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNE

2. Information society technologies	Cultural Applications: Local Institutions Mediating Electronic Resource Access	NARODNI KNIHOVNA ČESKÉ REPUBLIKY
2. Information society technologies	Cultural Applications: Local Institutions Mediating Electronic Resource Access	KNIHOVNA KROMERIZSKA
2. Information society technologies	Multimedia Understanding through Semantics, Computation and Learning	ACADEMY OF SCIENCES OF THE CZECH REPUBLIC - INSTITUTE OF INFORMATION THEORY AND AUTOMATION
2. Information society technologies	INTELLIGENT CITIES	UTVAR ROZVOJE HLAVNIHO MĚSTA PRAHY
2. Information society technologies	INTELLIGENT CITIES	CZECH TECHNICAL UNIVERSITY IN PRAGUE
Human resources and mobility	Knowledge Transfer for Digitisation of Cultural and Scientific Heritage in Bulgaria RESEARCH AND TRAINING ON RESTORATION AND PROTECTION OF THE CITY ENVIRONMENT IN INDUSTRIAL REGIONS	UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Human resources and mobility	ENVIRONMENT IN INDUSTRIAL REGIONS	VYSOKA SKOLA BANSKA - TECHNICKA UNIVERZITA OSTRAVA
Science and society	Central European Centre for Women and Youth in Science	INSTITUTE OF SOCIOLOGY OF THE ACADEMY OF SCIENCES OF THE CZECH REPUBLIC
Policy support and anticipating scientific and technological needs	Prevention of salt damage to the built cultural heritage by the use of crystallisation inhibitors	CESKE VYSOKE UCENI TECHNICKE V PRAZE
Policy support and anticipating scientific and technological needs	Prevention of salt damage to the built cultural heritage by the use of crystallisation inhibitors	NARODNI PAMATKOVY USTAV
Policy support and anticipating scientific and technological needs	Assessment of Air Pollution Effects on Cultural Heritage - Management Strategies	USTAV TEORETICKE A APLIKOVANE MECHANIKY, AKADEMIE VED CESKE REPUBLIKY

Policy support and anticipating scientific and technological needs	GLOBAL CLIMATE CHANGE IMPACT ON BUILT HERITAGE AND CULTURAL LANDSCAPES	ÚSTAV TEORETICKÉ A APLIKOVANÉ MECHANIKY AKADEMIE VED CESKÉ REPUBLIKY
Policy support and anticipating scientific and technological needs	CAPRI-DynaSpat - Common Agricultural Policy Regional Impact Assessment - The Dynamic and Spatial Dimension	RESEARCH INSTITUTE FOR AGRICULTURAL ECONOMICS
Policy support and anticipating scientific and technological needs	TRENDS AND INDICATORS FOR MONITORING THE EU THEMATIC STRATEGY ON SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF URBAN ENVIRONMENT	CESKY EKOLOGICKY USTAV
Policy support and anticipating scientific and technological needs	Methods and Tools for Evaluating the Contribution of Cohesion Policies to Sustainable Regional Development (SRD)	CHARLES UNIVERSITY IN PRAGUE, FACULTY OF SCIENCE
6. Sustainable development, global change and ecosystems	New Model Supporting Active Behaviour in Environmental Protection Based on Innovative Web Services	CESKE CENTRUM PRO VEDU A SPOLECNOST
6. Sustainable development, global change and ecosystems	New Model Supporting Active Behaviour in Environmental Protection Based on Innovative Web Services	GYMNAZIUM BOZENY NEMCOVE
6. Sustainable development, global change and ecosystems	New Model Supporting Active Behaviour in Environmental Protection Based on Innovative Web Services	KRAJ VYSOCINA
6. Sustainable development, global change and ecosystems	System for Environmental and Agricultural Modelling; Linking European Science and Society	USTAV SYSTEMOVE BIOLOGIE A EKOLOGIE AV CR VEREJNA VYZKUMNA INSTITUCE - USBE
6. Sustainable development, global change and ecosystems	System for Environmental and Agricultural Modelling; Linking European Science and Society	RESEARCH INSTITUTE FOR AGRICULTURAL ECONOMICS
7. Citizens and governance in a knowledge-based society	Growing Inequality and Social Innovation: Alternative Knowledge and Practice in Overcoming Social Exclusion in Europe	MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNO

2. Information society technologies	ACADEMIC INTERNET TELEVISION NETWORK SHOWCASES THE BEST OF GOOD PRACTICE ACTIVITIES	STREDISKO SPOLECNÝCH ČINNOSTI AV ČR
2. Information society technologies	European eGovernment Research Network	AKADEMIE VED CESKE REPUBLIKY
2. Information society technologies	intercultural learning campus	UNIVERZITA TOMASE BATI VE ZLINE
2. Information society technologies	self-Adaptive Embedded Technologies for Pervasive Computing Architectures	USTAV TEORIE INFORMACE A AUTOMATIZACE AVCR, V.V.I.
Support for the coherent development of research & innovation policies	Practical Regional Innovation Policy in Action - The Efficient Tools for Regional Catching-up in New Member States	INSTITUTE OF PHILOSOPHY, ACADEMY OF SCIENCES OF THE CZECH REPUBLIC
Human resources and mobility	Hypertextual Film Presentation. Designing Digital Editions for the European Cinematographic Heritage	ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE
Policy support and anticipating scientific and technological needs	Safeguarded Cultural Heritage- Understanding and Viability for the Enlarged Europe	USTAV TEORETICKE A APLIKOVANE MECHANIKY, AKADEMIE VED CESKE REPUBLIKY
Policy support and anticipating scientific and technological needs	Environmental Assessment of Soil for Monitoring	CESKA ZEMEDELSKA UNIVERZITA V PRAZE
6. Sustainable development, global change and ecosystems	Developing the EU Biodiversity Research Strategy	BOTANICKY USTAV, AKADEMIE VED CESKE REPUBLICKY
Human resources and mobility	The Transformation of Ashkenazi Jewish Culture in the Early Modern Period	KABINET JUDAISTIKY, FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKEHO
Support for the coherent development of research & innovation policies	Coordination of RDI policies and their coherence with other policies in Newly Acceded Countries	ZLINSKY KRAJ

Support for the coherent development of research & innovation policies	Coordination of RDI policies and their coherence with other policies in Newly Acceded Countries	UNIVERZITA TOMASE BATI VE ZLINE
Science and society	Stimulating Policy Debate on Women and Science Issues in Central Europe	INSTITUTE OF SOCIOLOGY, ACADEMY OF SCIENCES OF CZECH REPUBLIC
Policy support and anticipating scientific and technological needs	Cultural Heritage Protection against Flood	USTAV TEORETICKE A APLIKOVANE MECHANIKY, AKADEMIE VED CESKE REPUBLIKY